महालेखापरीक्षकको
पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

आमचोक गाउँपालिका

भोजपुर

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको

पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

आमचोक गाउँपालिका

भोजपुर

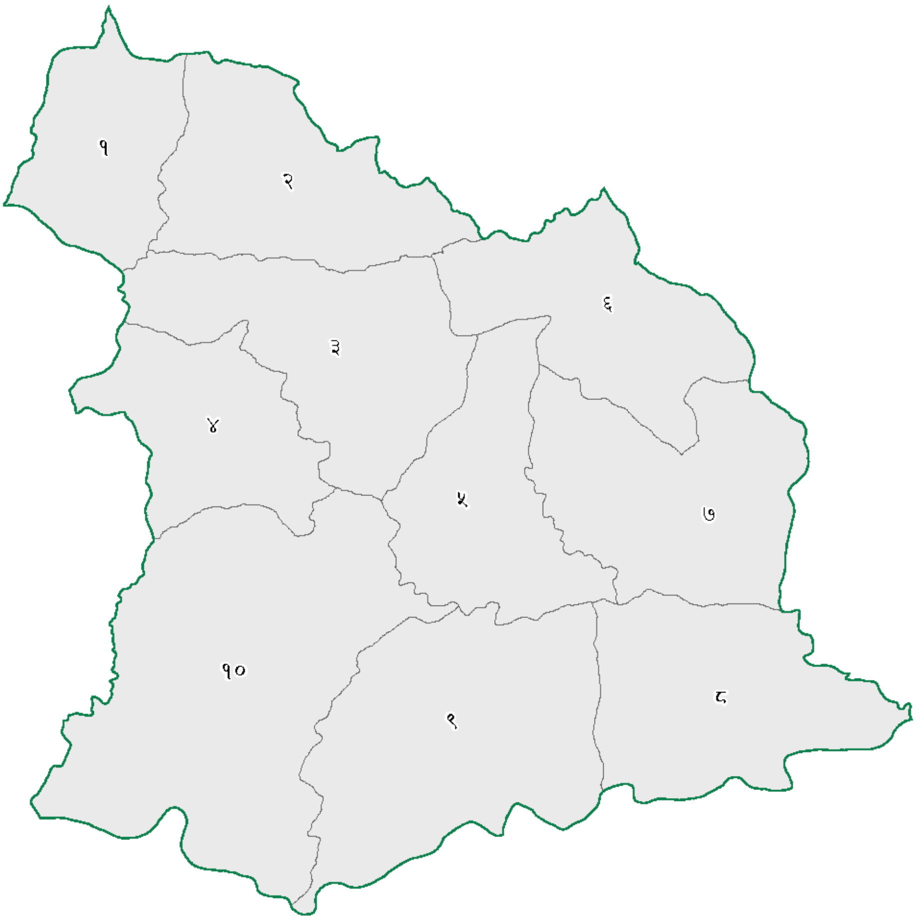

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको
पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

आमचोक गाउँपालिका

भोजपुर

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा *(Integrity)*

स्वतन्त्रता *(Independence)*

व्यावसायिकता *(Professionalism)*

पारदर्शिता *(Transparency)*

जवाफदेहिता *(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानुन बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर रायसहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान वर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनोट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी बेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजु फस्यौंट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारबाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका प्रमुखसहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन पार्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ चैत्र

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनलय
कोशी प्रदेश

पत्र संख्याः २०७९।८०
च.नं. ५७ मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
आमचोक गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
भोजपुर ।

कैफियतसहितको राय

हामीले आमचोक गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियतसहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असरबाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियतसहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू. ६ करोड ७ लाख ३ हजार बेरुजु देखिएको छ। सोमध्ये बाँकी बेरुजु असुल गर्नुपर्ने रू. १ करोड ७ लाख २० हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. १ करोड ६३ लाख ७० हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु २ करोड ३ लाख ८ हजार र पेश्की रू. १ करोड ३३ लाख ५ हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्षसम्म रु ६ करोड ८९ लाख २६ हजार बेरुजु बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्र्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजु समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजु रु १२ करोड ९६ लाख २९ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरुजु वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजु स्थितिको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका

व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ। कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्कीबाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने पालिकासँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडारहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। गाउँकार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणउपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्तीसमेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडारहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी रायसहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्यस्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(पद्मप्रसाद आचार्य)
नायब महालेखापरीक्षक

आमचोक गाउँपालिका, भोजपुर

१. चालु वर्षको बेरुजु २०७८।७९

१.१. बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौंट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
८३	१११	६०७०३	०	०	०	८३	१११	६०७०३	१०७२०	२०३०८	१६३७०	०	०	३६६७८	१३३०५

१.२ प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट गरिएका दफाहरुको स्विकृत विवरण

क.सं	प्रारम्भिक प्रतिवेदनको दफा नं.	छोटकरी व्यहोरा	रकम रु.
		प्रतिक्रिया पेश भई फस्यौंट नभएको	

२. अद्यावधिक बेरुजु स्थिति २०७८।७९

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्यौंट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
आमचोक गाउँपालिका भोजपुर	६८९२६	०	०	६८९२६	०	६०७०३	१२९६२९

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्षः २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : आमचोक गाउँपालिका, भोजपुर

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	संजयराज तामाङ	२०७८-१२-१७	
कार्यालय प्रमुख	yam bahadur uparkoti	२०७८-४-१	२०७९-५-२८
कार्यालय प्रमुख	Dhan Kumar Rai	२०७९-६-९	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	विनोद खत्री	२०७९-५-३१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	अनुप नेपाल	२०७६-९-६	२०७८-९-१५
		बेरुजु रकम	६०,७०३,१४५.१२

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		१,६९,६४,२१०.२१	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३२,२३,७०,०२०	**चालु खर्च**	२५,५७,२३,९९१
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२,५५,९६,०००	**पूँजीगत खर्च**	७,१७,२१,०६५.६९
राजश्व बाँडफाँट	७,९६,४१,३४३.७२	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	१४,४६,७९,४८०
आन्तरिक आय	३४,७२,९१६.८३		

अन्य आय	९,९१,०३,५४७.५७		
कुल आय	५३,०१,८३,८२८.१२	**कुल खर्च**	४७,२१,२४,५३६.६९
बाँकी मौज्दात		६,६०,४३,५०४.७१	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td></td><td></td><td>परिचय :

स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने उद्देश्यले यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो। स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत १० वडा, ५३ सभा सदस्य, १८४.८९ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा २०३८० जनसंख्या रहेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२</td><td></td><td></td><td>लेखापरीक्षणको क्रममा रू. ३७००।०० असुल भई सञ्चित कोषमा दाखिला भएको छ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३</td><td></td><td></td><td>स्थानीय संचित कोषः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम आमचोक गाउँपालिका,गाउँकार्यपालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता र स्थानीय सरकारको आय-व्यय हिसावको आर्थिक वर्ष २०७८।७९को समग्र सञ्चित कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्न वमोजिम रहेको छः
<table>
<tr><th>सि.नं</th><th colspan="3">आयतर्फ</th><th>सि.नं</th><th colspan="3">व्ययतर्फ</th></tr>
<tr><th></th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>रकम</th><th></th><th>विवरण</th><th>रकम</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>गत वर्षको जिम्मेवारी</td><td></td><td></td><td>१</td><td>चालु खर्च</td><td></td><td>२५५७२३९९१</td></tr>
<tr><td></td><td>क) नगद</td><td></td><td></td><td>२</td><td>पूँजीगत खर्च</td><td></td><td>७१७२१०६५।६९</td></tr>
<tr><td></td><td>ख) बैंक</td><td></td><td>१६९६४२१०।२१</td><td>३</td><td>वित्तिय व्यवस्था भुक्तानी</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>२</td><td>राजस्व (आन्तरिक आय)</td><td></td><td></td><td></td><td>क) ऋण भुक्तानी</td><td></td><td></td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

	क) आन्तरिक राजस्व		३४७२९१६।८३		ख) ब्याज भुक्तानी		
	ख) राजस्व बाँडफाँड		७६९६४४८४।५१		ग) अन्य भुक्तानी		
	ग) अन्य आय			४	**लगानी**		
३	**वित्तिय हस्तान्तरण संघ**				ऋण लगानी		
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान		८९४०००००		शेयर लगानी		
	ख) सशर्त अनुदान		२२४६७००२०		अन्य लगानी		
	ग) समपूरक अनुदान		८३००००००	५	**धरौटी फिर्ता**		
	घ) विशेष अनुदान			६	**जनश्रमदान फिर्ता**		
४	**प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान**			७	**कोष फिर्ता**		
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान		५००९०००	८	**मौज्दात**		
	ख) सशर्त अनुदान		१०५८७०००		क) संचित कोष खाता बैंक मौज्दात		५८७३७६४९।८३
	ग) समपुरक अनुदान		१००००००००		ख) नगद मौज्दात		
	घ) राजश्व वाडफाँड		२६७६८६२।२१	९	**शसर्त अनुदान फिर्ता**		५३७८३१८४
५	**अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त**			१०	**गत बर्षको अल्या**		

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम

६	सामाजिक सुरक्षा भत्ता		६५२८७२९६	११	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त		
७	एकिकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार विकास कार्यक्रम		२५६०९०००		क. सामाजिक सुरक्षा भत्ता		६३९१२४७१
					ख.सामाजिक सुरक्षा भत्ता फिर्ता		१३७४८२५
८	धरौटि मौज्जात		१९५५८१३।७१		ग. एकिकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार विकास कार्याक्रम खर्च		२५६००१२०
					घ. एकिकृत स्वास्थ्य पुर्वाधार विकास कार्याक्रम रकम फिर्ता		८८८०
९	स्थानिय तह बिभिध कोष खाता मौज्दात		२४०८६५९		ग) गरिव संग विश्वेश्वर		
१०	स्थानीय तह प्रकोप ब्यावस्थापन कोष मौज्दात		२५०९७८१।५		घ) राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम		
११	स्थानीय तह विविध खर्च खाता मौज्दात		१०७७२०२।६७				
१२	यस बर्षको आम्दानि विविध खर्च खाता		२०४४४८।७	१२	जनश्रमदान मौज्दात		
१३	यस वर्षको धरौटी आय		५१३४५।९९	१३	धरौट मौज्दात		२०२७१५९।७१
१४	पर्यटन बोर्ड नेपाल			१४	स्थानिय तह विविध कोष खाता		२३०३६५७

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>१५</td><td>एन एन एस डब्लु ए</td><td></td><td></td><td>१५</td><td>स्थानीय तह प्रकोप ब्यावस्थापन कोष मौज्दात</td><td></td><td>१६९३३८७।५</td></tr>
<tr><td>१६</td><td>विभिन्न कोषतर्फको आय</td><td></td><td></td><td>१६</td><td>स्थानीय तह विविध खर्च खाता मौज्दात</td><td></td><td>१२८१६५०।६७</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>५४७१४८०४१।३</td><td></td><td>जम्मा</td><td></td><td>५३८१६८०४१।४</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>४</td><td></td><td></td><td>वित्तीय विवरण विश्लेषण :</td><td></td></tr>
<tr><td>५</td><td></td><td></td><td>वित्तीय विवरण :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाब राखुपर्ने व्यवस्था छ। सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिएअनुसार पालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।
· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राखुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन ।
· पालिकालाई एकीकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गिकरण २०७४ स्वीकृत भएको, नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NEPSAS) बमोजिमका फारामहरु सहितको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत बार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७२) उपलब्ध गराउन माग गरिएकोमा सो विवरण प्राप्त भएता पनि सम्पुर्ण आर्थिक कारोवारको यथार्थ एवं विस्तृत विवरण नखुलाइ पेश हुन आएको छ। पालिकाको सम्पुर्ण आर्थिक कारोबार SuTRA मा अभिलेख नभएकाले उक्त विवरणले यथार्थ चित्रण गरेको छैन। अन्तरसरकारी अख्तियरीतर्फको रकम SuTRA सफ्टवयेरमा समावेश नभएकोले वित्तीय विवरणले यथार्थ चित्रण गरेको छ भन्न सकिएन।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	
६			**जिम्मेवारी फरक परेको :** स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त र खर्च भएको रकम स्पष्ट देखिने गरी हिसाब राख्ने र जिम्मेवारी एकिन गर्नुपर्दछ । तर स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार गत वर्षको अन्त्यमा रु.२६६९८१४८.७० मौज्दात कायम भएकोमा यो बर्षको शुरुमा रु.१६९६४२१०.२१ जिम्मेवारी सारेको देखियो । जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु.९७३३९३८.४९ घटी जिम्मेवारी सरेको सम्बन्धमा यकिन गर्नुपर्ने देखिएको रु..	९,७३३,९३८
७			**आय व्ययमा फरकः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाब राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाको यस आ. व. को आय व्यय विवरणमा आयतर्फ रु.५४७१४८०४१।३३ हुनुपर्नेमा पालिकावाट प्राप्त प्रमाणित वित्तीय विवरण रु.५३८१६८०४१।४० देखाएको छ भने व्ययतर्फ रु.५३८१६८०४१।४० देखाएको छ । यसरी वास्तविक आयभन्दा रु.८९७९९९९।९३ आय कम देखाएकोले सो सम्वन्धमा पालिकाले एकिन गरी हिसाव मिलान गर्नुपर्ने देखिएको रु.	८,९७९,९९९
८			**गत वर्षको भुक्तानी :**	
८.१			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ को उपनियम १३(२) मा चालु बजेटको नखामेको खर्च उचित आधार र प्रयाप्त कारण भएमा आगामी वर्षमा भुक्तानी दिन बाँकीको कच्चावारी प्रमाणित गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आमचोक चिया तथा कफि खेति विकास कार्यक्रम अन्तर्गत यस वर्ष आमचोक चिया तथा खेती विकास सहकारी संस्थालाई रू ६४३३२३३।०० गत आ व को भुक्तानी गरेको देखियो। भुक्तानी गर्नुभन्दा अगाडी	६,४३३,२३३

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			के कति जग्गाको क्षेत्रफलमा के कति कफि तथा चिया लगायएको हो? सो जग्गा नीजि हो वा सरकारी हो सोको विस्तृत विवरण पेश नगरिकन केवल आमचोक चिया तथा कफि खेती विकास सहकारी संस्थालाई दिएको देखिन्छ। सोको लागि हेरालु समेत राखिएको अवस्थामा के कति हेरालु आवश्यक पर्ने हो सोको लागत इस्टिमेट तयार नगरीकन केबल सहकारीको नाममा गत वर्षको भुक्तानी हुनुलाई नियमित मान्न सकिएन रू	
८.२			गत वर्षको भुक्तानी गर्दा खर्चको तेरिजमा रू ६१८४८३०।०० भएकोमा बैंकमा खर्च रू ६४३३२२३।०० खर्च लेखेकोमा तेरिजमा भन्दा बढी खर्च भएको रू २४७३९३।०० असुल गर्नुपर्ने रू	२४७,३९३
९			**कारोबारको लेखा :** प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ दफा २३ (४) अनुसार राजश्वको लगत तथा लेखा राख्ने, हिसाब भिडान गर्ने, वित्तीय विवरण तयार गर्ने, लेखापरीक्षण गराउने उत्तरदायित्व कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था छ । साथै आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५६ अनुसार विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबारको लेखा नगदमा आधारित दोहोरो श्रेस्ता प्रणालीको सिद्धान्तबमोजिम महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट तोकिएको ढाँचामा लेखा अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाको वडा कार्यालयबाट प्राप्त हुने राजस्वको अभिलेख तोकिएको ढाँचामा नराखेको, प्राप्त राजस्व एकमुष्ठ जम्मा गर्ने गरेको देखिन्छ । राजश्व समयमै बैंक दाखिला नगर्ने, तोकिएको ढाँचामा अभिलेख नराख्ने गर्दा राजश्व रकमको हिनामिना हुनसक्ने भएकोले यसतर्फ कार्यालयले ध्यान दिनुपर्दछ।	
१०			**आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र कार्यदक्षतापूर्ण ढङ्गबाट सम्पादन गर्न वित्तीय प्रतिवेदनलाई विश्वसनीय बनाउन आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु निम्न बमोजिम रहेका छन्-	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन । • पालिकाले एक आर्थिक वर्षको अन्त्य भित्र भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची १४ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन । • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन। • कार्यालयको श्रेस्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिमको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । • पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो। • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन । • जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन । • मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम ६ क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ-टीडिएस गरेको देखिएन। • कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख राखेको छैन । • सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरि ठेक्का खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । • सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय—व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा सो भएको पाईएन। • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार गरेको पाइएन। • पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहाका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको अभाव रहेको पाईयो । • सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन। • निजामती सेवा ऐन २०४९ वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन। तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिएबमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।	
११			**योजना तर्जुमा, बजेट तथा कार्यक्रम**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१२			**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी :** स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गतेभित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकामा उपप्रमुख श्री सिता राईले मितिमा रु.४५ करोड ९७ लाख ३२ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७८।३।१० मा पारित भएको छ। यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले मिति २०७८।३।२६ मा मात्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ। कानूनले तोकेको समयमा आय र व्ययको अनुमान पेश गरी पारित गर्ने र अख्तियारी दिनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।	
१३			**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने ब्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको ब्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ।	
१४				

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
चौमासिक पूँजीगत खर्च :
आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्य लक्ष्य तथा कर्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा मात्र बढी खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
<table>
<tr><th rowspan="2">सि.नं.</th><th rowspan="2">पूँजीगत खर्च शीर्षक</th><th>कुल खर्च</th><th colspan="3">चौमासिक खर्च (रु.हजारमा)</th><th rowspan="2">आषाढ महिनाको मात्र खर्च</th></tr>
<tr><th>(रु. हजारमा)</th><th>प्रथम चौमासिक</th><th>दोस्रो चौमासिक</th><th>तेसो चौमासिक</th></tr>
<tr><td>१</td><td>विभिन्न</td><td>७१७२१</td><td>६४५५</td><td>१०९१३</td><td>५४३५२</td><td>४५०७५</td></tr>
<tr><td></td><td>खर्च प्रतिशत</td><td>१००</td><td>९.</td><td>१५.२२</td><td>७५.७८</td><td>६२.८४</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१५</td><td></td><td></td><td>
क्षेत्रगत बजेट र खर्च :
स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।
<table>
<tr><th>मुख्य क्षेत्र</th><th>वार्षिक वजेट</th><th>खर्च रकम</th><th>कुल खर्च मध्ये प्रतिशत</th></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>आर्थिक विकास</td><td>१९३५५२३५</td><td>१२१९७९६५</td><td>६३</td></tr>
<tr><td>सामाजिक क्षेत्र</td><td>५१३१३३१६</td><td>३३३२८६२४</td><td>६४.९५</td></tr>
<tr><td>पूर्वाधार विकास क्षेत्र</td><td>१२५०००</td><td>१२५०००</td><td>१००</td></tr>
<tr><td>आर्थिक विकास प्रदेश</td><td>२३३२०००</td><td>१५८००९७</td><td>६७.७५</td></tr>
<tr><td>संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन</td><td>९१८२०७७४</td><td>५९७३५८३३</td><td>६५.०५</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>१६४९४६३२५</td><td>१०६९६७५१९</td><td></td></tr>
</table>
उल्लेखित विवरण अनुसार कुल खर्च मध्ये आर्थिक विकासतर्फ ६३ प्रतिशत, सामाजिक क्षेत्रतर्फ ६४.९५ प्रतिशत, पूर्वाधारतर्फ १०० प्रतिशत, आर्थिक विकास प्रदेशतर्फ ६७.७५ र संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह र सुशासनतर्फ ६५.०५ प्रतिशतले खर्च गरेको छ। आर्थिक विकासतर्फ ६३ प्रतिशत मात्र खर्च रहेको देखिँदा गरिवी निवारण लगायतको कामको लागि यस क्षेत्रमा अधिक भन्दा अधिक बजेट विनियोजन एवं खर्च गर्नुपर्दछ। साथै, सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा विनियोजन रकम एवं खर्च अभिबृद्धि गर्नुपर्दछ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१६</td><td></td><td></td><td>खर्च बिश्लेषण :

पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु. ३४७२९१६।८३ र राजश्व बाँडफाँड ७६९६४४८४।५१, अनुदान, अर्न्तरसरकारी वजेटबाट रु.४४०७६६४२९।८५ समेत रु. ५२१२०३८३१।१९ आम्दानी भएकोमा चालुतर्फ रु. २५५७२३९९१ र पुंजीगततर्फ रु. ७१७२१०६५।६९ र वित्तीय व्यवस्थातर्फ शून्यसमेत रु. ३२७४४५०५६।६९ खर्च भएको छ। खर्चमध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा १.०६ प्रतिशत रहेको छ। यसवर्ष पदाधिकारी सुबिधामा</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			१०२४९४५१।०० खर्च भएको छ। पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजश्व बाँडफाँडको रकमबाट ७८.०९ प्रतिशत चालु र २१.९० प्रतिशतमात्र पुँजीगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ। यसबाट पालिकाले विकास निर्माण प्रयोजनमा न्युन खर्च गरेको प्रशासनिक प्रयोजनमा बढि खर्च भएको देखिन्छ। प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजश्व बाँडफाँडको रकम अधिक रुपमा विकास निर्माण प्रयोजनमा खर्च गरिनुपर्दछ।	
१७			**संगठन तथा कर्मचारी ब्यवस्थापन**	
१८			**प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ३९ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशाकीय अधिकृत सहित १४ जना पदपूर्ती भई २५ जना रिक्त रहेकोले यथासिघ्र पदपूर्ति गरी काममा सहजता ल्याउनु पर्दछ।	
१९			**कल्याण कोष :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका कर्मचारीले निजको सेवा शर्त तथा कानुनबमोजिम अवकास हुँदा प्राप्त गर्ने योगदानमा आधारित उपदान, औषधि उपचारलगायतका सुविधा उपलब्ध गराउन अवकास कोषको स्थापना गर्ने व्यवस्था छ । कोषको व्यवस्थाअनुरुप स्थानीय तहले कर्मचारी कल्याण कोषको लागि आवश्यक पर्ने रकम जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाअन्तर्गत कार्यरत स्थानीय सेवाका कर्मचारीको लागि सेवा वा पदबाट अलग हुँदा दिनुपर्ने अवकास सुविधाको कल्याण कोष स्थापना गरेतापनि यो वर्ष पालिकाले कल्याण कोषको लागि यस्तो दायित्व सिर्जना गरेको छैन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना गरिनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२०			**गुणस्तर परीक्षण :** सार्वजानिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सावर्जानिक निकायले आपुर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परिक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यावस्था छ । स्थानीय तहले निर्माण व्यावसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परिक्षण प्रभावकारी रुपमा गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
२१			**लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफलः** लेखापरीक्षण ऐन २०७५ को दफा २० मा महालेखापरीक्षकले जारी गरेको अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन स्थानीय तहको प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित स्थानीय तहको सभामा पेश गरी छलफल गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। जस अनुसार स्थानीय तहले सभा सदस्यहरु मध्येबाट स्थानीय तहको कानून बमोजिम लेखा समिति गठन गरी प्रतिवेदनमा उल्लेखित व्यहोराहरुमा दफावार छलफल गर्नु पर्दछ। पालिकामा लेखा समितिसमेत गठन भएको पाइएन। पालिकाले यो वर्ष अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सभामा छलफल गरेको देखिएन। लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर दफावार छलफल तथा निर्णय गरेको देखिएन। कानून बमोजिम सभामा दफावार छलफल तथा सो उपर आवश्यक निर्णय गरी कानूनको पालना तथा स्थानीय तहको व्यवस्थापकीय व्यवहारलाई संस्थागत गर्नु पर्दछ।	
२२			**न्यायिक समिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ। समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी नरहेको र यो बर्ष १ विवाद दर्ता भएकोमा १ वटा फस्यौंट भई बाँकी रहेको देखिएन।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
२३			**कानून र सञ्चालन स्थिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम. निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ।जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३० नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएको छ। पालिकाले सभावाट कानुनहरु बनाई पारित गरी कानुनहरुको कार्यान्वियन प्रभाकारी रुपमा गरेको देखिएन। पालिकाले निर्माण गरेका कानुनहरुको प्रभाबकारी कार्यन्वयन गर्नुपर्दछ।	
२४			**आर्थिक सहायता :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन। यस पालिकाले विभिन्न प्रयोजनको लागि यो वर्ष व्यक्ति एवं संघ संस्थालाई रू ९४०६९५ आर्थिक सहायता वितरण गरेको पाइयो। यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गरी मितव्ययिता कायम गर्नुपर्दछ।	
२५			**सेवा प्रवाह :** पालिकाले स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसारका सेवाहरु पालिकावासीलाई प्रदान गर्दछ। आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्रका नागरिकता सिफारिस, घरबाटो सिफारिस, नाता प्रमाणित, जन्म, मृत्यु, विवाह दर्ता, बसाईसराई, विद्युत मिटर सिफारिस, निःशुल्क सिफारिस लगायत अन्य विभिन्न सेवा प्रवाहको विवरण अद्यावधिक गरी अभिलेखिकरण गरिनु पर्दछ। पालिकाबाट प्रवाहित सेवाहरुको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(see nested table below)	

विवरण	जम्मा
स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास	०
पञ्जिकरणतर्फ	
जन्मदर्ता	६६७
मृत्युदर्ता	१४०
बसाईसराई दर्ता	१९५
विवाह दर्ता	२०९
सम्बन्धविच्छेद दर्ता	४
पूर्वाधार विकास सडक निर्माण	
कालोपत्रे सडक निर्माण	०
कालोपत्रे सडक मर्मत	०
ग्राभेल सडक निर्माण	०
ग्राभेल सडक मर्मत	०

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ अनुसार पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाह मध्ये पन्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा संचालनमा सन्तोषजनक प्रगति देखिएन।

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>२६</td><td></td><td></td><td>अनुदान प्राप्ति, वितरण र फिर्ता</td><td></td></tr>
<tr><td>२७</td><td></td><td></td><td>अनुदान फिर्ता :

संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक वाहेकका अनुदान वर्षभरी खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। प्राप्त विवरण (सुत्रको अनुसूची १२ र २१) अनुसार २०७९ असार मसान्तमा देहायबमोजिमको अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेकोमा फिर्ता गरेको पाइएन। खर्च नभई बाँकी रहेको निम्नानुसारको रकम सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने रु

<table>
<tr><th>अनुदान प्रदान गर्ने निकाय</th><th>अनुदानको प्रकार</th><th>प्राप्त रकम</th><th>खर्च रकम</th><th>फिर्ता रकम</th><th>बाँकी रकम</th></tr>
<tr><td rowspan="4">संघीय सरकार</td><td>शसर्त</td><td>२२४६७००२०</td><td>१८३०५५४०६</td><td>४१५२०५३९</td><td>९४०७५</td></tr>
<tr><td>विषेश</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>समपुरक</td><td>८३०००००</td><td>०</td><td>८३०००००</td><td>०</td></tr>
<tr><td>अन्य</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="4">प्रदेश सरकार</td><td>शसर्त</td><td>१०५८७०००</td><td>६७७३२५८</td><td>३८१३७४२</td><td>०</td></tr>
<tr><td>विशेष</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>समपुरक</td><td>१००००००००</td><td>१२१४२४४</td><td>०</td><td>८७८५७५६</td></tr>
<tr><td>अन्य</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table></td><td>८,८७९,८३१</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			| | जम्मा | २५३५५७०२० | १९१०४२९०८ | ५३६३४२८१ | ८८७९८३१ |	
२८			**अनुदानको अनुगमनः** सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको यकिन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले गत विगत वर्ष देखि स्वास्थ्य, कृषि, पशु, शैक्षिक सेवा र अन्य संस्थालाई बीउपुँजी तथा बिभिन्न प्रकाका अनुदान दिने गरेकोमा अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गर्ने गरेको छैन । पालिकाले अनुदान प्रदान सम्बन्धी कानून बनाई अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउनुका साथै संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीवनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
२९			**पदाधिकारी सुविधा**	
३०			**स्थानीय तहका पदाधिकारी सुविधा :** नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाँउसभा तथा नगरसभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानून बमोजिम हुने व्यवस्था अनुसार १ नम्बर प्रदेश संसदले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ जारी गरेको छ । उक्त ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार पालिकाबाट यस बर्ष पदाधकारीको सुबिधामा कुल रु. १०२४९४५१।०० खर्च लेखेको देखिन्छ ।	
३१			**कानूनी सल्लाहकार :** स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५(पहिलो संशोधन समेत) मा यस प्रदेशमा स्थानीय तहका प्रमुख तथा उप प्रमुखले स्वकीय सचिव, सल्लाहकार राख्न पाउने व्यवस्था गरेको छैन् । त्यसैगरी स्थानीय सरकार	२९९,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८३(८) मा तोकीएको भन्दा फरक पदमा कर्मचारी पदपूर्ती गर्ननहुने उल्लेख छ । तर गाउँपालिकाको कानूनी सल्लाहकार भनी श्री सविना राईलाई मासिक रू.२३००० का दरले वार्षिक रू.२९९००० भुक्तानी गरी ब्ययभार पारेको पाइयो । नियम अनुसार नभएको खर्च नियमित गर्नुपर्ने रु.	
३२			**कार्यविभाजन तथा सम्पादनः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १६ मा कार्यपालिकाको कार्य विभाजन तथा कार्य सम्पादन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको नियमावली बमोजिम हुनेछ सो नियमावलीमा प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष तथा वडा सदस्यहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार समेत उल्लेख भएको हुनुपर्ने उल्लेख भएकोमा पालिकाले हालसम्म पदाधिकारीहरुको कार्य विभाजन नियमावली बनाएको छैन। कार्य विभाजन नियमावली स्वीकृत गरी स्थानीय तहलाई संस्थागत गर्नु पर्दछ।	
३३			**उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य**	
३४			**उपभोक्ता समिति दर्ताः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउन सकिने व्यवस्था छ । संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ मा कुनैपनि संस्था विधानसहित दर्ता नभएमा कानुनी मान्यता दिन मिल्ने देखिंदैन । पालिकाले यो वर्ष विभिन्न उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी कार्य सम्पन्न गराएको समितिहरु ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार दर्ता भएको पाइएन । त्यस्ता समितिहरु स्थानीय स्तरमा सञ्चालित आयोजनाको निर्माण गर्न अस्थायी रुपमा गठन हुने र कार्य सम्पन्न पश्चात् समिति विघटन हुने हुँदा निर्माण कार्य सम्पन्न भएका आयोजना सञ्चालन तथा मर्मत सम्भारमा ती समितिलाई जिम्मेवार बनाउन कठिनाइ हुने र त्यस्ता समितिहरुले आय व्ययको लेखापरीक्षणसमेत नगराउने भएकोले स्थायी संयन्त्रमार्फत् काम गर्ने,गराउने गरी सुधार हुनुपर्दछ ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
३५			**हेभी मेशीन प्रयोग :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित निर्माण कार्यमा लोडर, एक्साभेटर, डोजर, ग्रेडर, बिटुमिन डिष्ट्रिब्युटर बिटुमिन ब्वाइलर जस्ता हेभी मेशीन प्रयोग गर्न नपाइने र लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशीन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिसमा सार्वजनिक निकायबाट सहमती लिई त्यस्ता मेशीन प्रयोग गर्न सकिने प्रावधान छ । यो प्रावधानको विपरीत हेभी मेशीन प्रयोग गरेको पाइएमा त्यस्तो उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौता रद्द गरिने प्रावधान पनि सोही नियमावलीको नियम ९७(९क) मा रहेको छ । उपभोक्ता समितिमार्फत गरिने निर्माण कार्य श्रममूलक किसिमको हुनुपर्ने, योजना छनौट गर्दा वातावरणलाई असर नपर्ने किसिमको हुनुपर्ने तथा योजनाले लाभग्राही समुहको जीवनस्तरमा सकारात्मक प्रभाव पार्ने हुनुपर्ने देखिन्छ । जटिल प्रकृतिको र हेभी मेशीनको प्रयोग हुने योजनाको काम उपभोक्ता समितिबाट गराउन नहुने प्रावधान रहेको अवस्थामा लागत अनुमान तयार गर्दा हेभी मेशीनको प्रयोग गर्ने गरी गरेकोले लागत अनुमान नै कानुनसममत देखिएन। उपभोक्ता समितिसँग सडक तथा खेलकुद मैदान निर्माणलगायतका कामको लागि भएको सम्झौतामा एस्काभेटर प्रयोग गरेको भाडा भुक्तानीको बिल पेश भएकोमा प्रयोग भएको घण्टाको आधारमा सम्पन्न हुनुपर्ने कामको परिमाण नखुलेकोले एक्साभेटरको भाडा तुलना गर्न सकिएन । यस वर्ष ४२ उपभोक्ता समितिबाट बाटो तथा सडक निर्माण तथा मर्मत गरी उपभोक्ता समितिको काममा डोजर प्रयोग गरी कूल काम रू २२२७५०८५।११ को डोजर भाडावापत रू १७१७४७०२ भुक्तानी गरेको छ। यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्रको माध्यमबाट प्रतिस्पर्धा गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । नियमावलीको व्यवस्था अनुरुप कार्य गराउनुपर्दछ।कार्यालयले एक्साभेटरको क्षमता र कामको परिमाणबीच तुलना गरेर मात्र भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।	
३६			**पेस्की सम्बन्धमा :** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६४ को दफा ५२(क) १ मा सार्वजनिक निकायले खरिद सम्झौता पश्चात निर्माण व्यवसायीलाई अग्रीम बैंक जमानतको आधारमा खरिद सम्झौताको २० प्रतिशत मा नबढ्ने गरी पेस्की दिन सक्ने व्यवस्था रहेको छ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			पालिकाले एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत १० वेडको अस्पताल निर्माणका लागि मिति २०७८।३।२५ मा रू १२८०४६८९६।८० (मु अ कर बाहेक) रकमको मिति २०८०।२।३० मा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी सगरमाथा घिमिरे निर्माण सेवासँग सम्झौता भएकोमा सम्झौताको अवस्थामा निजलाई प्रथम पटक रू ६००००००।०० पेस्की दिएको देखिन्छ भने २०७८।९।२५ मा दोस्रो पटक रू ६८०००००।००, तेस्रो पटक मिति २०७८।१२।२८ मा रू ९८५००००।०० र चौथो पटक मिति २०७९।३।६ मा रू १४०००००।०० गरी जम्मा पेस्की रू २४०५००००।०० पेस्की दिएकोमा सम्झौता गरेको एक वर्ष भित्रमा पेस्की मात्रै लगेको देखिन्छ भने एक वर्षसम्म रनिङ्ग बिलको कामको प्रगति भएको देखिदैन । चौथो पटक पेस्की दिइसकेपछि प्रथम रनिङ्ग बिल मिति २०७९।३।२५ मा रू ७२३२४६६।९३ बील पेश भएको छ। पटक पटक पेस्की लैजाने कार्य नगर्ने क्रियाकलापमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
३७			सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९(२) मा सार्वजनिक निकायले लागत अनुमान तयार गर्दा बोलपत्र जमानत वा कार्य सम्पादन जमानत लगायत मोविलाइजेशन, परामर्शदातालाई दिनुपर्ने सुविधा वापतका कार्यहरु लगायतका आइटम बनाई लागत अनुमान तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले भविष्यमा आउने मूल्य समायोजन समेत लागत अनुमान तयार गरी वालन खानेपानी एक घर एक धारा कार्यक्रम अन्तर्गत ठेक्का नम्बर ARM/NCB/works/०३/७८/७९ बाट आर आर निर्माण सेवासँग मिति २०७९।३।३ मा रू १००९७४५२।०० सम्झौता गरेको छ। नियममा व्यवस्था नभएको लागत अनुमान तयार गर्दा मूल्य समायोजन नराखी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
३८			**सम्झौताको कार्यान्वयन :** पालिकाले उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउँदा योजनाको सम्झौतामा देहाय बमोजिमको व्यवस्था गरेकोमा सम्झौतामा उल्लेखित अधिकांश शर्तहरुको पालना गरेको देखिँदैन । पालिकाले सम्झौतामा उल्लेखित शर्तहरु पुर्णरुपमा पालना भएको अवस्थामा मात्र भुक्तानी गर्नुपर्दछ। • नगदी, जिन्सी सामानको प्राप्ती, खर्च र बाँकी तथा आयोजनाको प्रगति विवरण राख्नुपर्नेमा राखेको छैन,	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			• उपभोक्ता समितिले आयोजनासँग सम्बन्धित विल, भरपाईहरु, डोर हाजिरी फारामहरु, जिन्सी नगदी खाताहरु, समिति समूहको निर्णय पुस्तिका आदि कागजातहरु कार्यालयले मागेको बखत उपलव्ध गराउनुपर्ने र त्यसको लेखापरीक्षण पनि गराउनुपर्ने उल्लेख भएकोमा उपभोक्ता समितिले लेखापरीक्षण गराएको छैन, • मूल्य अभिबृद्धि कर (VAT) लाग्ने बस्तु तथा सेवा खरिद गर्दा रु. २०,०००।- भन्दा बढी मूल्यको सामग्रीमा अनिवार्य रुपमा मूल्य अभिबृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका व्यक्ति फर्म संस्था वा कम्पनीबाट खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्थाको पालना भएको छैन, • आयोजानाको आवश्यक मर्मत संभारको व्यवस्था सम्बन्धित उपभोक्ताहरुले नै गर्नुपर्नेमा सोको अनुगमन भएको छैन, उल्लेखित शर्तहरुको परिपालना नभएबाट कामको लागत, गुणस्तर एवं प्रतिफलको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन नसकिएकोले दुबै पक्षले शर्तहरुको पालना गर्नुपर्दछ ।	
३९			**गुणस्तर परीक्षणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९ (२) मा लागत अनुमान तयार गर्दा गुणस्तर परीक्षण समेत छुट्टै आईटम बनाई लागत अनुमानमा समावेश गर्नुपर्ने र नियम ११ (१) मा गुणस्तर परीक्षण गर्ने व्यवस्था छ। उपभोक्ता मार्फत गराएको सबै निर्माण कार्यको लागत अनुमानमा गुणस्तर परीक्षण आईटम समावेश नगरीएको र उपभोक्ता मार्फत हुने निर्माण कार्यमा प्रयोग भएका निर्माण सामग्री लगायत निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण हुने गरेको देखिएन । गुणस्तर परीक्षण नहुँदा निर्माण कार्य गुणस्तरीय भएको सुनिश्चत हुन नसक्ने देखिन्छ। निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने निर्माण सामग्री लगायत निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरी निर्माण गुणस्तरीय भएको सुनिश्चत हुनुपर्दछ।	
४०			**मर्मत सम्भार कोषः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (३) मा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन वा मर्मत सम्भार उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले गर्नुपर्ने, सोही नियमावलीको उपनियम (१५) मा उपभोक्ता समिति	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			वा लाभग्राही समुदायले सम्पन्न आयोजनाको सेवा उपयोग गरे वापत उपभोक्ताले तिर्नुपर्ने सेवा शुल्क तोकी शुल्क जम्मा गर्ने कुनै कोष खडा गरी सोही कोषबाट त्यस्तो निर्माण कार्य सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले बिभिन्न आयोजना कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्बन्धित उपभोक्ता समितिसँग गरेको सम्झौतामा मर्मत सम्भारको जिम्मा सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले लिनुपर्ने उल्लेख भएतापनि सम्पन्न आयोजना मर्मत सम्भारका लागि कतिपय उपभोक्ता समितिहरुले मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था गरेको पाइएन । अतः निर्मित आयोजनाहरुको सु-सञ्चालन तथा दिगोपनाको लागि मर्मत सम्भार कोषको व्यवस्था गरिनुपर्दछ।	
४१			**निर्माण स्थल :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को उपनियम ३ मा सार्वजनिक निकाय र लाभग्राहि समुदायले निर्माण स्थलको भ्रमण गरी खरिद सम्झौता गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले उपभोक्ता समितिसँग सामुदायिक भवन र अन्य भौतिक संरचनाहरु निर्माणको लागि सम्झौता गर्दा संरचना गर्ने निर्माण स्थलको जग्गा कस्को स्वामित्वमा छ, उक्त जग्गा सरकारी तथा सार्वजनिक हो एकिन गर्ने गरेको देखिएन। पालिकाले संरचना निर्माण गर्ने स्थलको जग्गा सम्बन्धमा मालपोत तथा नापी कार्यालयसँग समन्वय गरेर मात्र खरिद सम्झौता गर्नुपर्दछ।	
४२			**उपभोक्ता समितिको श्रेस्ता अनुगमन :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ बमोजिम उपभोक्ता समितिवाट सञ्चालित कार्यक्रमको लेखा दुरुस्त राख्ने दायित्व सम्बन्धित उपभोक्ता समितिका प्रमुख, कोषाध्यक्ष र सदस्य सचिवको हुने, लेखा दुरुस्त नराखेको पाइएमा प्रचलित कानूनबमोजिम कारबाही हुने एवं भए गरेको कामलाई नगरेको तथा नगरेको कामलाई गरेको सिफारिस गर्ने, नापजाँच प्राविधिक सुपरीवेक्षण गर्ने र अन्तिम मूल्याङ्कन गर्ने कर्मचारीलाई प्रचलित कानूनबमोजिम कारबाही हुने व्यवस्था छ।उपभोक्ता समितिले राखेको लेखाको सम्बन्धमा अनुगमन गरेको देखिएन।उपभोक्ता समितिमार्फत् भुक्तानी गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम श्रोतमा अग्रिम आयकर कट्टी गर्नुपर्ने, स्थायी लेखा नम्बर र मूल्य अभिबृद्धि कर दर्ता प्रमाणपत्र भएकासँग खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्थाको पालना भएको छैन।उपभोक्ता समितिबाट खरिद गरिएका विभिन्न जिन्सी, निर्माण सामग्री	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			र हेभी मेशिनको भुक्तानीमा अग्रिम आयकर कट्टी गरेकोसमेत देखिएन। उपभोक्ता समितिले लेखा नराख्ने, कार्यालयबाट अनुगमन नहुने अवस्थामा आयकर ऐन, २०५८ अनुसार लाग्ने आयकर तथा भुक्तानीमा असुली गरिने कर रकम निर्माण व्यवसायी तथा आपूर्तिकर्ताबाट छली हुन सक्ने भएकोले अनुगमन गर्नुपर्दछ ।	
४३			**लागत सहभागिता :** पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता वापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरी सोको भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्दछ। तर पालिकाले लागत सहभागिता शिरोभारसहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन। अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्दछ।	
४४			**भरपाई पेश नभएको :** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ को (५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा सक्कल विल भरपाई साथ लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले विपि मेशिनरी प्रालिबाट सामान खरिद गरी सक्कल बिल वेगर रू ४३५००।०० भुक्तानी गरेको देखिएकोले सक्कल बिल भरपाई पेश हुनुपर्ने रू	४३,५००
४५			**प्रमाण पेश नभएको :** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ को (५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा सक्कल विल भरपाई साथ लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले भोजपुर बहुमुखी क्याम्पसलाई सूचना प्रविधि सामाग्री खरिद गर्न तथा कम्प्युटर लगायतका सामान खरिद गरी वि एण्ड वि सप्लायर्सलाई मुल्य अभिवृद्धि कर सहित रू	२९१,०००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			२९१०००।०० भुक्तानी भएकोमा बहुमुखी क्याम्पसलाई विद्युतीय सामान दिनुपर्ने पर्याप्त आधार तथा प्रमाण पेश हुन नसकेको रू	
४६			सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम (१२०) खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधिभित्र पूरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले पर्याप्त कारण खुलाई म्याद थप गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । एक घर एक धारा कार्यक्रम अन्तर्गत स्वामी नारायण प्रा लि सँग मिति २०७७।३।२४ मा एक वर्षमा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी रू १३८२४७९२।०० (मु अ कर बाहेक) सम्झौता भएकोमा तेस्रो पटक खरिद नियमावली अनुसार मिति २०७८।१२।२३ मा मिति २०७९ पौष मसान्तसम्म म्याद थप भएको छ। शुरुको म्याद भन्दा बढी म्याद थप भई सक्दा पनि कार्य सम्पन्न हुन नसकेको अवस्थामा पालिकाले तोकिएको समयभित्रै कार्य सम्पन्न गर्ने तर्फ उचित पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
४७	१०	२०७९-३-३	आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा सक्कल विल भरपाई साथ लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले जलविद्युत उपभोक्ता समितिको पत्रको सिफारिसका आधारमा कृष्ण गृल तथा इन्जिनियरिङ्गलाई ५ वटा जल विद्युत आयोजनाको वार्षिक मर्मत सम्भार खर्चवापत रू १०००००।०० भुक्तानी दिएकोमा के कुन सामानहरु मर्मत गरिएको हो सोको प्रमाण पेश नभएको रू	१००,०००
४८			**अनुगमन रिपोर्ट पेश नभएको :** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ अनुसार खर्च गर्दा बील भरपाई साथ लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले GPE सहयोगमा कोभिड १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिलाई सिकाई सहजीकरणका लागि ४३ वटा विद्यालयहरुलाई रू १०००००।०० का दरले निकासा दिएको रकमको कोभिड १९ का कारणबाट उत्पन्न परिस्थितिमा नै खर्च गरे गरेनन भनि अनुगमन रिपोर्ट पेश हुन नआएको रू	४,३००,०००
४९			संघीय सरकार तर्फ	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५०</td><td></td><td></td><td>आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३८(२)क मा स्वीकृत वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम र सम्बन्धित खर्च शीर्षकमा परेको र खर्च गर्न बाँकी रहेको खर्च गर्न सकिने र एउटा शीर्षकमा परेको रकम खर्च गर्दा अर्को शीर्षकको रकम खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था रहेको छ। कार्यालयले रोजगार सेवा केन्द्रका लागि रू २०००००।०० वजेट विनियोजन भएकोमा रू २७६८००।०० खर्च गरेकोमा विनियोजित वजेट भन्दा बढी खर्च गरेको रू ७६८००।०० सोही नियमावली २०७७ को नियम ४३ बमोजिम हुनुपर्ने देखिएको रू</td><td>७६,८००</td></tr>
<tr><td>५१</td><td></td><td></td><td>बढी निकासा :

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा सक्कल विल भरपाई साथ लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकारको सहभागीता मूलक सहभागीतामा सञ्चालित निम्नानुसारका सिंचाई योजनाहरुमा प्राविधिक मूल्याङ्कन भन्दा बढी निकासा भएकोले उक्त रकम असुल गर्नुपर्ने रू
<table>
<tr><th>सि नं</th><th>आयोजनाको नाम</th><th>प्राविधिक मूल्याङ्कन</th><th>भुक्तानी भएको रकम</th><th>बढी भुक्तानी</th></tr>
<tr><td>१</td><td>ठेसुवा खोला सिंचाइ योजना</td><td>३६४२८९१।१४</td><td>३६८५२६५।००</td><td>४२३७३।८६</td></tr>
<tr><td>२</td><td>तोयम्पा खोला सिंचाइ योजना</td><td>३५८७१५६।३०</td><td>३६२९८६०।५६</td><td>४२७०४।२६</td></tr>
<tr><td colspan="4">जम्मा</td><td>८५०७८।१२</td></tr>
</table></td><td>८५,०७८.१२</td></tr>
<tr><td>५२</td><td>१६६</td><td>२०७८-३-१४</td><td>बढी भुक्तानी :

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा सक्कल विल भरपाई साथ लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पंजिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत वडा सचिवहरुलाई</td><td>६,०००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			७ दिने तालिम संचालन गर्दा सूचना प्रविधि अधिकृत नवीन ढकाललाई २ दिन हाजिर भए तापनि ५ दिनको प्रशिक्षक भत्ता उपलब्ध गराएकोमा ३ दिनको रू २०००।०० का दरले रू ६०००।०० असुल गर्नुपर्ने रू	
५३	१७०	२०७९-३-१४	**नपुग कर :** आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ मा पारिश्रमिक भुक्तानीमा १५ प्रतिशतका दरले कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकास्तरमा आधारभूत व्यूटिसियन सम्बन्धी तालिम खर्च गर्दा प्रशिक्षक बालु प्रधानलाई रू ६००००।०० भुक्तानी भएकोमा रू ६००।०० मात्र कर कट्टा गरेको देखिएकोले नपुग कर रू ८४००।०० असुल गर्नुपर्ने रू	८,४००
५४			सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५(१)क मा वीस लाख रुपैयाँ सम्मको औषधीजन्य सामान सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले इ विड मार्फत के एम इन्टरप्राइजेज मार्फत सर्जिकल मालसामान खरिद गरेकोमा स्पेसिफिकेशन अनुसार डबल फुड स्टेप मेटलको हुनु पर्नेमा प्लाष्टिक भएको कारणले स्वीकार नगरिएको अवस्थामा पनि निजलाई सो वापतको भुक्तानी समेत भएकोले उक्त रकम भ्याट सहित असुल गर्नुपर्ने रू	२६,३२९
५५			**गाउँपालिका चालु तर्फ**	
५६			**तलबी प्रतिबेदनः** स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तह अन्तर्गतका कर्मचारीहरूको बार्षिक तलबी प्रतिबेदन र निजामति कर्मचारीको तलवी प्रतिवेदन निजामति सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ ख(२) बमोजिम जिल्ला स्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रकको कार्यालय बाट पारित गराई तलब खर्च लेख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले यस वर्ष पालिकाका सवै कर्मचारीको तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी खर्च गरेको छ । यसरी तलबि प्रतिवेदन पारित नगराई खर्च गर्दा तलव भत्ता तथा ग्रेडको सम्बन्धमा एकिन गर्न सकिएन । ऐनको व्यवस्था वमोजिम तलवी प्रतिबेदन पारित गरेर मात्र तलब खर्च लेख्नुपर्दछ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>५७</td><td></td><td></td><td>अनुगमन प्रतिवेदनः

गाउँ तथा नगरसभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धि ऐन, २०७५ को अनुसूची १ (क) मा गाउँपालिका अध्यक्षको रु.१००००, उपाध्यक्षको रु.१००००, वडाध्यक्षको रु.४००० र कार्यपालिका सदस्यको रु. २००० मासिक अनुगमन भत्ताको व्यवस्था छ । उक्त अनुगमन भत्ता भुक्तानी लिंदा मासिक रुपमा अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा अनुगमन भत्ता लिने पदाधिकारीले ऐनले तोके बमोजिमको मासिक अनुगमन प्रतिवेदन पेश नगरेको अवस्थामा समेत निम्नानुसारको मासिक अनुगमन भत्ता भुक्तानी भएको देखिएको छ ।
<table>
<tr><th>पद</th><th>संख्या</th><th>मासिक अनुगमन भत्ता दर</th><th>वार्षिक अनुगमन भत्ता</th></tr>
<tr><td>अध्यक्ष</td><td>१</td><td>१००००</td><td>१२००००</td></tr>
<tr><td>उपाध्यक्ष</td><td>१</td><td>१००००</td><td>१२००००</td></tr>
<tr><td>वडाध्यक्ष</td><td>१०</td><td>४०००</td><td>४०००००</td></tr>
<tr><td>कार्यपालिका सदस्य</td><td>६</td><td>२०००</td><td>१४४०००</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>७८४०००</td></tr>
</table></td><td>७८४,०००</td></tr>
<tr><td>५८</td><td></td><td></td><td>यातायात खर्चः

प्रदेश नं १ सरकारद्वारा जारी गाउँ तथा नगरसभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धि ऐन, २०७५ को अनुसूची १ (क) मा गाउँपालिकाका वडा अध्यक्षलाई रु.४००० का दरले यातायात खर्च वापतको सुविधा उपलव्ध हुने उल्लेख छ । गाउँपालिकाले २०७९ वैशाख ५ गतेसम्म कार्यकाल रहेका वडा नं ९ का वडाध्यक्ष वम वहादुर श्रेष्ठलाई रु.४०६६६।००</td><td>३३,३३३</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			यातायात खर्च भुक्तानी गर्नुपर्नेमा पटक पटक गरी तथा छुट यातायात भत्ता भुक्तानी भनी कुल रु.७३९९९।०० भुक्तानी गरेको देखियो । यसरी ऐनले तोकेको भन्दा रु.३३३३३।०० वढी यातायात खर्च भुक्तानी भएको देखिएकोले वढी भुक्तानी भएको रकम संवन्धित पदाधिकारीवाट असूल हुनुपर्ने रु.	
५९			**खाना तथा विविध खर्च :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु.२३२२५६९ खर्च गरेको छ ।यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ।	
६०			**कर्मचारी करारः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पदमा ३८ जना कर्मचारीहरु करारमा राखी रु.१०८२९९१० खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैंचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न ३ पदमा ८ जना करार नियुक्ति गरी बर्षभरीमा रु.३१७१०९० भुक्तानी गरेको अनियमित देखएको रु.	३,१७१,०९०
६१			**वडा समिति वैठकः**	
६१.१			प्रदेश नं १ सरकारद्वारा जारी गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ मा व्यवस्था भए अनुसार पालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र कार्यपालिकाका सदस्यले कार्यपालिकोको बैठक, समिति उपसमिति वा वडा	३६७,२००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			समितिको वैठकमा जतिसुकै पटक सहभागी भएपनि एक महिनामा ३ वटा बैठकको मात्र पाउने व्यवस्था छ भने वडा समितिका सदस्यहरुले जतिसुकै पटक वडा समिति वा कार्यपालिकासँग सम्बन्धित समितिको बैठकमा सहभागी भएपनि २ वटा भन्दा बढी बैठक भत्ता नपाउने व्यवस्था छ। तर गाउँपालिकाले वडा समितिको वैठक भत्ता वापत मिति २०७९ वैसाख ११ गते स्थानीय तह निर्वाचनमा मनोनयनको लागि राजिनामा दिने, मिति २०७९ जेष्ठ ४ गतेसम्म पदावधी रहेका र मिति २०७९ जेष्ठ ५ मा निर्वाचित कार्यपालिका सदस्य वाहेकका वडा सदस्यलाई मासिक ३ वटा वैठकको वैठक भत्ता भुक्तानी गरेको देखियो । ऐनले तोकेको भन्दा वढी संख्यामा वैठक भत्ता भुक्तानी भएको देखिएकोले सम्बन्धित वडा सदस्यलाई वढी संख्यामा भुक्तानी भएको वैठक संख्या यकिन गरी वडा सदस्यको १२ महिनाको प्रति वैठक रु.१००० को दरले हुने रु.४३२०००।०० को कर कट्टी पछिको हुने रु.३६७२००।०० सम्बन्धित वडा सदस्यहरुवाट असूल हुनुपर्ने रु.	
६१.२			त्यसै गरी पालिकाले वडा समिति वैठकको वैठक भत्ता भुक्तानी गर्दा वडाका वडा सचिवहरुलाई मासिक २ वटा वैठकको दरले भत्ता रकम भुक्तानी गर्नुपर्नेमा ऐनले गरेको व्यवस्था विपरित मासिक ३ वटा वैठकको दरले वैठक भत्ता भुक्तानी गरेको देखियो । यसरी ऐनले तोकेको भन्दा वढी संख्यामा वैठक भत्ता भुक्तानी गर्दा १० वडाका वडा सचिवहरुलाई प्रति वैठक रु.१०००।०० को दरले वार्षिक १२० वैठकको रु.१२००००।०० वढी भुक्तानी भएको देखियो । तर केही वडामा वडा सचिवहरु दोहोरो तथा तेहेरो जिम्मेवारीमा समेत रहेको देखिएकोले सम्बन्धित वडा सचिवको पदाधिकार रहेको अवधिको वढी भुक्तानी भएको बैठक संख्या यकिन गरी बढी भुक्तानी भएको रकमको कर कट्टी पछिको हुने रु.१०२०००।०० सम्वन्धित वडाका वडा सचिवहरुवाट असूल हुनुपर्ने रु.	१०२,०००
६२			**दोहोरो भुक्तानी :** प्रदेश नं १ सरकारद्वारा जारी गाउँ तथा नगर सभाका सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ अनुसार वडा समितिको वैठक भत्ता वापत मासिक रुपमा जति नै पटक वैठक वसे तापनि वडा सदस्यले मासिक अधिकतम २ वटा वैठकको मात्र वैठक भत्ता पाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले गो. भौ. नं. ३८८।२०७९।३।२० वाट वडा नं ३ को वडा समिति	१५,३००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>वैठक भत्ता भुक्तानी गर्दा यसअघि भुक्तानी भैसकेको २०७८ मंसिर महिनाको २ वटा वैठकको दोहोरो भुक्तानी गर्नुका साथै २०७९ असार महिनाको ४ वटा वैठकको भुक्तानी गरेको देखिएकोले ऐनले तोकेको भन्दा वढी भुक्तानी भएको निम्नानुसारको रकम संवन्धित पदाधिकारीवाट असूल हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>भौ नं मिति</th><th>वैठक महिना</th><th>समिति सदस्य संख्या</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>कर कट्टी पछि हुने रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>३८८।२०७९।३।२०</td><td>मंसिर</td><td>६</td><td>१२०००.</td><td>१०२००.</td><td>दोहोरो भुक्तानी</td></tr>
<tr><td>३८८।२०७९।३।२०</td><td>असार</td><td>६</td><td>६०००.</td><td>५१००.</td><td>४ वटा वैठकको भुक्तानी</td></tr>
<tr><td colspan="4">जम्मा</td><td>१५३००</td><td></td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>६३</td><td></td><td></td><td>राजीनामा पछिको सुविधाः

स्थानीय निकायको निर्वाचन २०७९ मा मनोनयन दर्ता गराउन चाहने स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुले २०७९ वैशाख ११ गते सम्ममा राजीनामा दिई पुनः मनोनयन दर्ता गराउनु पर्ने प्रावधान वमोजिम निम्नानुसारका पदाधिकारीले राजीनामा दिए पश्चातको अवधिको समेत वडा समितिको वैठक भत्ता भुक्तानी लिएको देखिएकोले निम्नानुसारको वढी भुक्तानी लिएको रकम संवन्धित पदाधिकारीवाट असूल हुनुपर्ने रु.
<table>
<tr><th>भौ नं मिति</th><th>पदाधिकारीको पद नाम</th><th>वैठक भत्ता भुक्तानी भएको मिति</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>कर कट्टी पछी हुने रकम</th></tr>
<tr><td>३९४।२०७९।३।२१</td><td>वडा सदस्य तिलक वहादुर विक</td><td>२०७९ वैशाख १५,२१,२८</td><td>३०००</td><td>२५५०</td></tr>
<tr><td>३९४।२०७९।३।२१</td><td>दल वहादुर राई</td><td>२०७९ वैशाख १५,२१,२८</td><td>३०००</td><td>२५५०</td></tr>
<tr><td colspan="4">जम्मा</td><td>५१००</td></tr>
</table></td><td>५,१००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
६४			**बढी भुक्तानी :** स्थानीय तह निर्वाचन, २०७९ मा मनोनयन गर्ने प्रयोजनका लागि राजीनामा दिई २०७९ वैशाख ११ गते राजीनामा स्वीकृत भएका वडा सदस्य प्रेम कुमार राईलाई वैशाख महिनाको पदाधिकारी सुविधा भुक्तानी हुँदा वैशाखको १० दिनको रु.२५००।०० भुक्तानी हुनुपर्नेमा वैशाखको ३० दिन तथा जेष्ठमा नयाँ पदाधिकारी निर्वाचित भएर नआइन्जेल सम्म अर्थात २०७९ जेष्ठ ५ गते सम्मको ५ दिन गरी ३५ दिनको रु.८७५०।०० भुक्तानी भएको देखिएकोले वढी भुक्तानी भएको रु. ६२५०।०० संवन्धित पदाधिकारीवाट असूल हुनुपर्ने रु	६,२५०
६५			**लागत अनुमानः** सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ को दफा ५(१) मा सार्वजनिक निकायले कुनै पनि खरिद कार्यको लागि तोकिए वमोजिम लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ भने सोही दफाको प्रतिवन्धात्मक वाक्यांशमा निर्माण कार्यको हकमा वाहेक एक लाख रुपैयाँसम्मको खरिद गर्न लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने छैन भन्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आमचोक रैथाने ज्ञान महोत्सव संचालनको लागि लागत अनुमान वेगर ३ वटा फर्मवाट कोटेशन माग गरी तायाजोङ मिडिया एण्ड प्रोडक्शनसँग सेवा खरिद गरेको देखियो । यसरी लागत अनुमान तयारी वेगर खरिद कार्य गरी तायाजोङ मिडिया एण्ड प्रोडक्शन प्रा. लि. लाई गो भौ नं १९७।२०७८।१२।१४ वाट रु.३८९०००।०० भुक्तानी गरेको देखिएकोले खरिद ऐनमा भएको व्यवस्था विपरितको खरिद कार्य नियमसम्मत नदेखिएको रु.	३८९,०००
६६			**नर्म्स वेगरको खर्चः** प्रदेश नं १ प्रदेश सरकार आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयद्वारा जारी सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, कार्यविधि र मितव्ययिता सम्वन्धी कार्यविधि, २०७५ मा सार्वजनिक निकायद्धारा संचालन गरिने तालिम, सेमिनार, गोष्ठी कार्यशालामा त्यसको संयोजकलाई तोकिएको दरमा संयोजक भत्ता भुक्तानी गर्ने व्यवस्था भएता पनि व्यवस्थापकलाई भत्ता भुक्तानी गर्ने सम्वन्धी कुनै व्यवस्था छैन । पालिकाद्वारा संचालित निम्नानुसारका तालिम, सेमिनार तथा गोष्ठी लगायतका कार्यक्रमहरुमा	३४,५००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>कार्यक्रम संयोजकको अतिरिक्त कार्यविधिमा व्यवस्था नभएको व्यवस्थापक शिर्षक राखी कार्यक्रम स्वीकृत गरी व्यवस्थापक भत्ता शिर्षकमा रु.३४५००।०० खर्च लेखेको देखिएकोले कार्यविधिमा व्यवस्था नभएको शिर्षकमा खर्च लेखेको रकम अनियमित देखिएको रु.
<table>
<tr><th>सि नं</th><th>भौ नं मिति</th><th>तालिमको नाम</th><th>खर्च शिर्षक</th><th>खर्च रकम</th></tr>
<tr><td>१</td><td>१३९।२०७८।१०।२६</td><td>वाल सचेतना कार्यक्रम</td><td>व्यवस्थापक</td><td>९०००</td></tr>
<tr><td>२</td><td>१८४।२०७८।११।३०</td><td>महिला क्षमता विकास तालिम</td><td>व्यवस्थापक</td><td>३०००</td></tr>
<tr><td>३</td><td>२५७।२०७९।१।१५</td><td>प्रस्ताव लेखन</td><td>व्यवस्थापन</td><td>७५००</td></tr>
<tr><td>४</td><td>४१८।२०७९।३।२४</td><td>ढाका वुनाई तालिम</td><td>व्यवस्थापक</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td colspan="4">जम्मा</td><td>३४५००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>६७</td><td></td><td></td><td>नर्म्सभन्दा वढी भुक्तानीः

प्रदेश नं १ प्रदेश सरकार आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयद्वारा जारी सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, कार्यविधि र मितव्ययिता सम्वन्धी कार्यविधि, २०७५ मा सार्वजनिक निकायद्धारा संचालन गरिने तालिम, सेमिनार, गोष्ठी कार्यशाला एवं वैठक भत्ता संवन्धी व्यवस्था गरिएको छ । पालिकाले खर्च गर्दा सोही कार्यविधि वमोजिम तालिम केन्द्र वाहेक अन्य निकायवाट संचालित सवै प्रकारका तालिममा संवन्धित कार्यालयले संचालन गरेको तालिम भएको अवस्थामा सोही कार्यालयको श्रोत व्यक्तिले कक्षा लिएको खण्डमा केवल कार्यपत्र वापत मात्र अधिकृतस्तर तालिमको हकमा रु१०००। का दरले र सहायक स्तरको तालिममा रु८००।०० कार दरले खर्च गर्नुपर्नेमा निम्नानुसारका कर्मचारीहरुले तालिम कार्यक्रम संचालन गरी पेश्की फर्छ्यौट तथा सोधभर्ना भुक्तानी लिएकोमा तालिम संचालन गर्ने यही पालिकाका कर्मचारीलाई समेत कार्यपत्र र</td><td>६४,६००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			श्रोतव्यक्ति दुवैको गरी रु२०००।का दरले भुक्तानी गरेको देखियो । यसरी कार्यविधिमा भएको व्यवस्था विपरित वढी दरमा भुक्तानी भएको निम्नानुसारको रकम असूल हुनुपर्ने देखिएको रु	

क्र सं	भौ नं मिति	संचालित तालिमको नाम	तालिम संचालन मिति	पेश्की/सोध भर्ना लिनेको नाम	भुक्तानी पाउनेको नाम	सेसन संख्या	भुक्तानी हुनुपर्ने रकम	भुक्तानी भएको रकम	करकट्टी पछिको वढी भुक्तानी
१	१३९।२०७८।१०।२६	वाल सचेतना कार्यक्रम	विभिन्न मितिमा ९ वडामा	मुना राई	सविना राई	३६	३६०००	७२०००	३०६००
२	१८४।२०७८।११।३०	महिला क्षमता विकास तालिम वडा नं ६	२०७८।१०।१४	मुना राई	सविना राई	४	४०००	८०००	६८००
३	१८४।२०७८।११।३०	महिला क्षमता विकास तालिम वडा नं ६	२०७८।१०।१५ र १६	मुना राई	सविना राई	८	८०००	१६०००	१३६००
४	१८६।२०७८।११।३०	बालमैत्री स्थानीय शासनको सूचक स्थानीयकरण	२०७८।१०।२२ र २३	मुना राई	सविना राई	८	८०००	१६०००	१३६००
जम्मा									६४६००

६८			**कार्यविधि विपरित भुक्तानी :** प्रदेश नं १ प्रदेश सरकार आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयद्वारा जारी सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, कार्यविधि र मितव्ययिता सम्वन्धी कार्यविधि, २०७५ मा सार्वजनिक निकायद्धारा संचालन गरिने तालिम, सेमिनार, गोष्ठी, कार्यशाला एवं वैठक भत्ता संवन्धी व्यवस्था गरिएको छ । जस अन्तर्गत तालिम केन्द्रद्वारा संचालित गोष्ठी, सेमिनार, तालिम, कार्यशाला	८,५००

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			लगायतका कार्यक्रममा मात्र एउटा कार्यपत्रमा वढीमा २ जनासम्म टिप्पणीकर्तालाई पारिश्रमिक भुक्तानी दिनमिल्ने व्यवस्था छ भने तालिम केन्द्र वाहेक अन्य निकायद्वारा संचालित कार्यक्रममा टिप्पणीकर्ताको पारिश्रमिक संवन्धि व्यवस्था छैन । तर कार्यालय सहायक मनिराज कार्कीले भौ नं १९१।२०७८।१२।१३ वाट वालविवाह न्युनीकरण अभियान कार्यक्रम संचालन वापतको पेश्की फर्छ्यौट तथा सोधभर्ना भुक्तानी लिएकोमा तालिम कार्यक्रममा टिप्पणी वापत लक्ष्मण चौहानलाई रु१००००।०० भुक्तानी गरेको देखियो । यसरी कार्यविधिमा भएको व्यवस्था विपरितको टिप्पणीकर्तालाई भुक्तानी दिएको रकमको कर कट्टि पछिको हुने रु८५००।०० सम्बन्धितबाट असूल हुनुपर्ने रु	
६९			**ननफाइलरः** मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट देहायका फर्मलाई मूअकर रु११५९३९।५० समेत रु१००७७८०।०० भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि ती फर्महरु कर विवरण नबुझाई ननफाईलर रहेको पाइयो । कानूनी व्यवस्था अनुसार विवरण नबुझाएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु	२२४,०२५

गोभौनं/मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्यान नं	विजक रकम	मुअकर कर रकम	ननफाइलर रहेको मिति
१५६।२०७८।११।२१	साल्पा पोखरी सप्लायर्स	६१५९५७७६८	३८७३५०	५०३५६	२०७८ वैशाख
१५६।२०७८।११।२१	साल्पा पोखरी सप्लायर्स	६१५९५७७६८	२६२५००	३४१२५	२०७८ वैशाख
१५६।२०७८।११।२१	आदिबारा प्रिन्टिङ प्रेस	६१५९५७७६८	२४१९९१	३१४५९	२०७८ वैशाख

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>३६९।२०७९।३।१६</td><td>साल्पा पोखरी सप्लायर्स</td><td>६१५९५७७६८</td><td>४४१४८१</td><td>५७३९२</td><td>२०७८ वैशाख</td></tr>
<tr><td>३६९।२०७९।३।१६</td><td>आदिबारा प्रिन्टिङ प्रेस</td><td>६१५९५७७६८</td><td>२०००००</td><td>२६०००</td><td>२०७८ वैशाख</td></tr>
<tr><td>३६९।२०७९।३।१६</td><td>आदिबारा प्रिन्टिङ प्रेस</td><td>६१५९५७७६८</td><td>१८९९५०</td><td>२४६९३</td><td>२०७८ वैशाख</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>१७२३२७२</td><td>२२४०२५</td><td></td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>७०</td><td></td><td></td><td>करार कर्मचारीलाई महंगी भत्ताः

करार सम्झौताद्धारा नियुक्त गरिएका कर्मचारीको सेवा सुविधा सम्वन्धमा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको च नं २१७ मिति २०७४।१।२५ को पत्रमा कम्तीमा ६ महिना करार सेवा गरेमा सालवसाली रुपमा निजामती कर्मचारीसरह एक महिनाको आधारभूत पारिश्रमिक वरावरको चाडपर्व खर्च र सालवसाली रुपमा एक पटक चैत्र महिनामा पोशाक भत्ता सम्झौतामा उल्लेख गरी दिन मिल्ने उल्लेख भएता पनि महंगी भत्ता उपलब्ध गराउने सम्वन्धमा कुनै व्यवस्था छैन । त्यसैगरी प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम (PLGSP) को ७५ प्रतिशत आर्थिक सहयोगमा संचालित कार्यक्रम अन्तर्गत नियुक्त हुने सुचना प्रविधि अधिकृतको पारिश्रमिक तथा सेवा सुविधा संवन्धमा प्रेसित पत्रमा समेत सुचना प्रविधि अधिकृतलाई महंगी भत्ता उपलब्ध गराउने उल्लेख छैन । तर पालिकाले उक्त व्यवस्था विपरित निम्नानुसारका करार सेवाका कर्मचारीहरुलाई महंगी भत्ता उपलब्ध गराएको देखिएकोले दिन नमिल्ने महंगी भत्ता वापत भुक्तानी भएको रु४८००००।०० सम्बन्धित कर्मचारीहरुवाट असूल हुनुपर्ने रु</td><td>४८०,०००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			(see table below)	

सि नं	कर्मचारीको नाम पद	भुक्तानी रकम
१	इन्जिनियर विपन सुवेदी	१००००
२	सुचना प्रविधि अधिकृत नविन ढकाल	१८०००
३	कम्प्युटर अपरेटर राजेश राई	१००००
४	स इन्जिनियर गोपाल रम्तेल	२४०००
५	ल्या अ सुसिता चौधरी	२४०००
६	सहायक चौथो मुना राई	२४०००
७	सहायक चौथो मिनराज विष्ट	२४०००
८	अस इन्जिनियर रमना विष्ट	२४०००
९	अस इन्जिनियर अभिषेक कार्की	२४०००
१०	का स बल वहादुर वि क	२४०००
११	का स कुमार खड्का	२४०००
१२	का स कविता राई	१००००
१३	का स समिक्षा राई	२४०००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>१४</td><td>का समनिराज कार्की</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td>१५</td><td>का स प्रतिक्षा शंकर बस्नेत</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td>१६</td><td>का स प्रबिना राई</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td>१७</td><td>का स सन्तोष राई</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td>१८</td><td>का स अनिता राई श्रेष्ठ</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td>१९</td><td>का स किसान राई</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td>२०</td><td>सवारी चालक गंगा बहादुर कार्की</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td>२१</td><td>सवारी चालक अर्जुन सुबेदी</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td>२२</td><td>सवारी चालक अशिम राई</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>४८००००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>७१</td><td></td><td></td><td>सशर्त अनुदान चालु</td><td></td></tr>
<tr><td>७२</td><td></td><td></td><td>विल भरपाई पेश नभएको :

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५७ मा प्रत्येक सरकारी कार्यालयले लेखा राख्दा सो लेखा प्रमाणित गर्ने विल, भरपाई तथा अन्य कागजात शिलशिलावद्ध रुपमा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले GPE को सहयोगमा कोभिड-१९ को कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाई सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम योजना अन्तर्गत कोभिड १९ वाट हुने शैक्षिक क्षति न्युनीकरण गर्न तथा वैकल्पिक सिकाईका माध्यमवाट शैक्षिक क्रियाकलापलाई</td><td>४९८,३७६</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			निरन्तरता दिन सञ्चार माध्यम तथा इन्टरनेटको पहुँच नभएका बालवालिकाहरुका लागि केन्द्रवाट स्वीकृत भएका पाठ्यसामग्री छपाई गरी वितरण गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत स्वअध्ययन सामग्री तथा वालवालिकालाई घरमा नै गराउन सकिने पाठ्यसामग्री छपाई वापत गो भौ नं २६२।२०७९।३।२४ वाट बद्रीनारायण प्रिन्टर्स विराटनगरलाई रु४९८३७६।०० भुक्तानी गरेको देखियो । श्रेस्तासाथ खरिद भएका सामग्री विद्यालय तथा वालवालिकाहरुलाई हस्तान्तरण/वितरण भएको भरपाई संलग्न नदेखिएकोले कार्यक्रमको उदेश्य अनुरुप सामग्री प्रयोग भएको सम्वन्धमा आश्वस्त हुन सकिएन । अतः खरिद सामग्री संवन्धित विद्यालय तथा वालवालिकाहरुलाई हस्तान्तरण/वितरण भएको भरपाई पेश हुनुपर्ने रु	
७३			**औषधि रिप्याकिङ्गः** स्वास्थ्यको सशर्ततर्फका कार्यक्रमहरुमा पालिकामा प्राप्त भएका विभिन्न प्रकारका औषधिहरुको रिप्याकिङ्ग गर्ने प्रयोजनको लागि कुनै पनि स्वीकृत कार्यक्रम तथा वजेट विनियोजन भएको पाइएन । तर पालिकाले प्राप्त औषधिको रिप्याकिङ्ग कार्यको लागि भनि कर्मचारीको उपस्थितको आधारमा कार्यालय प्रमुख देखि कार्यालय सहयोगीसम्मका कर्मचारीहरुलाई एक दिनमा १२ जनासम्म कर्मचारीको उपस्थिति देखाई उपस्थितिका आधारमा दैनिक रु१०००।०० का दरले २२ जना कर्मचारीलाई रु१७१०००।०० भुक्तानी गरेको पाइयो । यसरी स्वीकृत कार्यक्रम नभएको तथा वजेट विनियोजन नभएको अवस्थामा समेत अन्य शिर्षकमा विनियोजन भएको रकमवाट औषधि रिप्याकिङ्ग कार्यको लागि खर्च लेखेको नियमसम्मत नदेखिएको रु	१७१,०००
७४			**जिन्सी व्यवस्थापनः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा कार्यालय प्रमुखले लगत खडा गरी अभिलेख राखिएको सम्पत्ति तथा जिन्सी मालसामानको वर्षमा कम्तीमा एक पटक आफैं वा त्यस्तो मालसामान जिम्मा लिने कर्मचारी बाहेक अन्य कर्मचारीको नेतृत्वमा जिन्सी निरीक्षण गराउनुपर्ने व्यवस्था छ भने नियमावलीकै नियम १०६ मा जिन्सी निरीक्षण गर्दा लिलाम विक्री गर्नुपर्ने भनी ठहर्याईएका मालसामान त्यस्तो प्रतिवेदन प्राप्त भएको मितिले एक महिनाभित्र लिलाम विक्रीको प्रकृया शुरु गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था छ । पालिकावाट प्राप्त जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा मूल्य नखुलाइएका मोटरसाइकल ७ थान, डेस्कटप कम्प्युटर २ थान, प्रिन्टर १० थान, नेनेरेटर १ थान लगायतका ९ प्रकारका ८९ थान	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>मालसामान लिलाम विक्री गर्नुपर्ने भनी औल्याइएकोमा लिलाम प्रकृया शुरु भएको पाइएन । अतः ऐनमा भएको व्यवस्था परिपालनामा पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>७५</td><td></td><td></td><td>प्राविधिक सिप विकास तालिम :

कार्य सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ मा तालिम अनुगमन वापत को भत्ता उल्लेख नभएकोमा गरिवी निवारणको लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत आमचोक ४ बालंखामा बाख्रा पालन र बंगुर पालन सम्बन्धि सिप विकास तालिममा देहायबमोजिम भत्ता बुझिलिएकोमा असुल गर्नुपर्ने रु
<table>
<tr><th>गोभौन / मिति</th><th>नाम</th><th>कार्य</th><th>दर</th><th>दिन</th><th>जम्मा</th><th>असुल गर्नुपर्ने (कर बाहेक)</th></tr>
<tr><td>४४।०७८-१०-२४</td><td>दिपक कार्की</td><td>अनुगमन</td><td>२०००</td><td>७</td><td>१४०००</td><td>११९००</td></tr>
<tr><td>४५।०७८-१०-२४</td><td>बालदिप राई</td><td>अनुगमन</td><td>२०००</td><td>३</td><td>६०००</td><td>५९००</td></tr>
<tr><td colspan="6">जम्मा</td><td>१७८००</td></tr>
</table></td><td>१७,८००</td></tr>
<tr><td>७६</td><td></td><td></td><td>सवारीसाधन खरिदः

अर्थ मन्त्रालयको स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पती हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को निर्देशन नं ५१५ अनुसार नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराइएको बजेट तथा स्रोत साधनबाट कार्यालयको नियमित प्रयोजनको लागि सवारी साधन खरिद गर्न नपाईने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले २ थान दुई पांग्रे सवारी साधन खरिदमा रु ६६१६९९४७ खर्च गरेका छन् ।</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
७७			शिक्षा तर्फ	
७८			**विद्यालयगत निकासा खाता :** पालिकाले प्रत्येक विद्यालयको स्थायी तथा अस्थायी दरबन्दी र राहत कोटामा कार्यरत शिक्षकहरुको नाम, नियुक्ति मिति, तलब, ग्रेड र विद्यालयलाई निकासा जाने सबै रकमहरु देखिने गरी विद्यालायगत निकासा खाता अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले विद्यालयगत निकासा खाता तयार गरेको देखिएन।यसरी विद्यालयगत निकास खाता नराख्दा विद्यालयबाट माग भएको र पालिकाबाट निकासा दिएको रकम भिडान गर्न सकिने देखिएन।निकासाका रुपमा जाने तलव, भत्ता र विभिन्न अनुदान रकमहरुको विद्यालयगत स्थिति स्पष्ट हुन सकेन।अतः पालिकाबाटविद्यालयलाई जाने सबै रकमहरु देखिने गरी सफ्टवेयर प्रणालीमा प्रविष्टि गरी विद्यालयगत निकासाको एकिकृत अभिलेख देखिने निकासा खाता तयार गर्नु पर्दछ।	
७९			**शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति :** स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका ४३ सामुदायिक विद्यालयहरुको शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th rowspan="2">विद्यालय संख्या</th><th colspan="4">शिक्षक दरबन्दी</th><th colspan="4">पदपुर्ती</th><th rowspan="2">विद्यार्थी संख्या</th></tr>
<tr><td>स्थायी</td><td>राहत</td><td>करार</td><td>नीजि स्रोत</td><td>स्थायी</td><td>राहत</td><td>करार</td><td>नीजि स्रोत</td></tr>
<tr><td>४३</td><td>८५</td><td>४५</td><td>५०</td><td>१३</td><td>८५</td><td>४५</td><td>५०</td><td>१३</td><td>४२३४</td></tr>
</table>
दरबन्दी बमोजिम शिक्षक पदपूर्ति गर्नुपर्दछ ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>८०</td><td></td><td></td><td>
बढी निकासा :

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ को उपनियम १० बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रित पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिका अन्तर्गतका निम्नानुसार विद्यालयहरुलाई पाठ्यपुस्तक वापत बढी संख्याको दर राखी रकम निकासा दिएको देखिएकोले बढी निकासा दिएको रकम असुल गर्नुपर्ने रू
<table>
<tr><th>विद्यालयको नाम</th><th>कक्षा</th><th>दिनुपर्ने</th><th>दिएको</th><th>बढी संख्या</th><th>दर</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>श्री भगवती आवि</td><td>२</td><td>९</td><td>२०</td><td>११</td><td>५५६</td><td>६११६</td></tr>
<tr><td>श्री भगवती आवि</td><td>३</td><td>१६</td><td>२०</td><td>४</td><td>५८०</td><td>२३२०</td></tr>
<tr><td>श्री भगवती आवि</td><td>४</td><td>१३</td><td>१८</td><td>५</td><td>६०२</td><td>३०१०</td></tr>
<tr><td>श्री भगवती आवि</td><td>५</td><td>९</td><td>१३</td><td>४</td><td>४०८</td><td>१६३२</td></tr>
</table>
</td><td>२८,१००</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>श्री भगवती आवि</td><td>७</td><td>७</td><td>१२</td><td>५</td><td>७५२</td><td>३७६०</td></tr>
<tr><td>श्री पञ्चकन्या मावि</td><td>२</td><td>७</td><td>१०</td><td>३</td><td>५५६</td><td>१६६८</td></tr>
<tr><td>श्री पञ्चकन्या मावि</td><td>५</td><td>१७</td><td>२१</td><td>४</td><td>४०८</td><td>१६३२</td></tr>
<tr><td>श्री पञ्चकन्या मावि</td><td>६</td><td>१८</td><td>२७</td><td>९</td><td>७१२</td><td>६४०८</td></tr>
<tr><td>श्री शिक्षा ज्योती आधारभुत विद्यालय</td><td>१</td><td>२</td><td>५</td><td>३</td><td>५१८</td><td>१५५४</td></tr>
<tr><td colspan="6">जम्मा</td><td>२८१००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>८१</td><td></td><td></td><td>दिवा खाजा :

शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७८।७९ वार्षिक कार्यक्रम अनुसार विद्यालयका ० — ५ कक्षा सम्मका बालबालिकाहरुको लागी प्रतिदिन प्रति विद्यार्थी रु १५ का दरले दिवा खाजा विद्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष रु ९००५१५।०० विद्यालयहरुलाई दिवा खाजा अनुदान दिएकोमा दिवा खाजा उपलब्ध गराईएका विद्यालयको विद्यार्थीको दैनिक हाजिरी पुस्तिका को प्रतिलिपि विद्यालयका प्राधानाध्यापक र विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई स्थानिय तहमा संकलन गरी संख्या यकिन गरेको छैन ।पालिकाले ईआईएमएस मा प्रविष्टि तथ्याङ्कको आधारमा दिवा खाजा निकासा गरेकोमा प्रत्येक बिधालयसँग बिधार्थि दैनिक हाजिरी पुस्तका माग गरी निकासा वमोजिमको खर्च गणना गरी वढि निकासा भए नभएको यकिन गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८२</td><td></td><td></td><td>

स्वास्थ्य तर्फ</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८३			**औषधि खरिद :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँ सम्मको औषधि जन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचारपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले उक्त प्रक्रिया बेगर रु १०४४५५२।२० को औषधी खरिद गरेको छ ।यस सम्वन्धमा आपुर्ति हुने औषधि डब्लुएचओ सटीफाईड हुनुपर्ने, औषधीको उत्पादन मिति, व्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित बिज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको, आपुर्ति भएका औषधी एवम सर्जिकल सामान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेसिफिकेशन अनुसार भए नभएको नखुलाएका कारण औषधीको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन। तसर्थ औषघिको खरिद, आपूर्ति, दाखिला तथा खर्चको विवरण अधावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकिएको गुणस्तर अनुसारकै औषघि प्राष्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरीएको औषघिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेका औषधीहरुको जिम्मेवारी सारी अभिलेख व्यवस्थित गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ।	
८४			**अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनः स्थापना कार्यक्रम**	
८४१			**सम्झौता विपरित खर्च :** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९५ मा कार्यालयले आवश्यकता अनुसार सेवा करारमा लिन सक्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले यस कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि निम्नानुसारका ४ जना कर्मचारीहरुलाई सहजकर्ताको रुपमा नियुक्ती गरी कार्य संचालन गर्दै आएको अवस्थामा निजहरुसँग करार सम्झौता गर्दा चाँडवाड खर्च दिने करार सम्झौतामा उल्लेख नभएको अवस्थामा पनि चाँडवाड खर्च दिएको देखिएकोले उक्त रकम असुल गर्नुपर्ने रू <table><tr><td>सि नं</td><td>कर्मचारीको नाम</td><td>रकम</td></tr></table>	१०६,४४०

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table>
<tr><td>१</td><td>निशा राई</td><td>२६६१०</td></tr>
<tr><td>२</td><td>कला तोलङ्गे</td><td>२६६१०</td></tr>
<tr><td>३</td><td>विशाल भट्टराई</td><td>२६६१०</td></tr>
<tr><td>४</td><td>सुरेश सुवेदी</td><td>२६६१०</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१०६४४०</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>८४२</td><td></td><td></td><td>अपांगता रोकथाम तथा पुनःस्थापना कार्यक्रम (संचालन) मार्गदर्शन २०७७ को क्रियाकलाप नं २४२ मा अपांगता भएका व्यक्तिहरुको मिलिजुली समूहका लागि वीउपूँजी कोष स्थापना र परिचालन सम्वन्धी व्यवस्था छ भने कार्यक्रमको उदेश्य अन्तर्गत अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई व्यवसाय संचालनको लागि वीउपूँजी उपलव्ध गराउनको लागि मिलिजुली समूहमा वीउपूँजी कोष स्थापना गरी १० वटा मिलिजुली समूहलाई रु५००००।०० का दरले कुल रु५०००००।०० रकम वीउ पूँजीको रुपमा उपलब्ध गराउने स्वीकृत कार्यक्रम रहेको देखियो । साथै उक्त वीउपूँजी रकम परिचालन मार्फत अपांगता भएका व्यक्तिहरुको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याई आर्थिक सवलीकरण गर्ने उल्लेख भएको छ । तर पालिकाले स्वीकृत कार्यक्रम अनुसारको कार्य समयमा नै नगरी असारको अन्त्यमा मात्र मिलिजुली कोष स्थापना गरी वीउपूँजी रकम भुक्तानी गरेको पाइयो । यसरी पूँजी परिचालनको माध्यमवाट आर्थिक सवलीकरण गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा असारको अन्त्यमा मात्र वीउपूँजी रकम भुक्तानी हुँदा पूँजी परिचालन हुन नसकी अपांगता भएका व्यक्तिहरुको आर्थिक सवलीकरण गर्ने कार्यक्रमको निर्दिष्ट उद्देश्य हासिल हुन कठिनाई हुने देखिन्छ । तसर्थ कार्यक्रमले लिएका निर्दिष्ट उद्देश्य हासिल गर्न तोकिएका कार्यक्रम समयमा नै सम्पन्न गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८५</td><td></td><td></td><td>सामाजिक सुरक्षातर्फ :</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
८६			सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगतकट्टा तथा भत्ता वितरण लगायत यससँग सम्बन्धित विविध व्यवस्थाहरु गरेको छ।यस बर्ष पालिकाले रु ६४०७७०४० सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेकोमा देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम छन् :	
८७			**एमआईएसप्रणालीः** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ बमोजिम केन्द्रीकृत सुचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था भएपनि समयमा मृत्य दर्ता प्रमाणपत्र एवं वसाईसराई गरेको विवरण पालिकामा नआउदा र वडा कार्यालयमा रहेका मूल लाभग्राही किताब अद्यावधिक नहूदाँ एक चौमासिकमा मृत्यु भएका वा अन्य कारणले नामावलीमा हटाइएको व्यक्तिको विवरण एम आई एस सफ्टवेयर प्रणालीमा अद्यावधिक भएको छैन। केन्द्रीकृत प्रविष्टी प्रणालीलाई व्यवस्थित गराउनुपर्ने देखिन्छ।	
८८			**लाभग्राहीको विवरण प्रविष्टि गर्नेः** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गरिरहेका लाभग्राहीले चालु वर्षमा समाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्न चाहेमा नियमावलीको नियम ९ बमोजिम प्रत्येक आर्थिक वर्षको कार्तिक मसान्त भित्र अशक्त, असहाय वा नब्बे वर्ष माथिका जेष्ठ नारिकको हकमा नियमावलीको नियम ५ को उपनियम (२) बमोजिम संरक्षक वा माथवर व्यक्ति मार्फत वाहेकका नवीकरणको लागि लाभग्राही स्वयम् उपस्थित भई निवेदन गरेकोमा वडा समितिबाट नवीकरण भई आए पश्चात प्रणाली (MS) मा प्रविष्टि गरी नवीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यसरी म्याद भित्र नवीकरण नभएका लाभग्राहीको लगत कट्टा गरी निजले पुनः लाभग्राहीमा सूचिकृत हुन चाहेमा ऐनको दफा १२ बमोजिम निवेदन दिई सेवा लिन सक्ने व्यवस्था गरेको छ। यसरी लाभग्राहीको नाम प्रणालीमा अद्यावधिक नगरी भत्ता वितरण भएमा उक्त रकम भुक्तानी खर्च लेख्ने अधिकारी र लेखा राख्ने कर्मचारीबाट दामासाहीले असुल उपर गरिने व्यवस्था सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा ५ को उपदफा (३) मा उल्लेख गरेको छ। यस पालिकाले लाभग्राहीको नविकरणको लागि निवेदन वेगर एकमुष्ठ विगतको संख्या वरावर नै नविकरण गरेको छ। यसबाट बसाई सराई गरी गएका, मृत्यु	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			भएकाहरुको लगत कट्टा नगरेकोले उल्लेखित कानुनको पालना भएको छैन। तसर्थ, वढि निकासा भए/नभएको यकिन हुन सकेन ।	
८९			**पारदर्शिता र जवाफदेहिताः** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा ३२ अनुसार स्थानीय तहहरुको कार्यालयले सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्वन्धी जानकारी (लाभग्राहीको नाम दर्ता तथा नविकरण प्रकृया, भत्ताको दर, प्राप्त हुने बैङ्क र लाभग्राहिले पुरा गर्नुपर्ने प्रकृया) स्थानीय सामाजिक संस्था, गैरसरकारी संस्था, सामाजिक परिचालनमा संलग्न संस्थाहरुको सहयोग लिएर अनिवार्य रुपमा प्रचार प्रसार गर्नुपर्ने र यस सम्बन्धी सुचना स्थानीय एफ एम लगायतका संचार माध्यमहरुवाट प्रचार प्रसार गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने र सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहिहरुको नाम नामेसी स्थानीय तहका कार्यालयका अतिरिक्त सम्बन्धित वडा कार्यालयमा समेत सार्वजनिक गर्नुपर्नेको साथै सम्बन्धित स्थानीय तहको वेभ साइटमा राख्नुपर्नेमा सो समेत नगरी यस पालिकाले पारदर्शिता र जवाफदेहिताको विधि प्रकृयाको पालना गरेको पाइएन। यसले गर्दा भत्ता वितरण पारदर्शी ढङ्गबाट भएको छ भनि यकिन हुने अवस्था देखिएन ।	
९०			**सार्वजनिक सुनुवाईः** स्थानीय तहले भुक्तानी गरेको रकम र बुझिलिनेहरुको नामावली स्थानीय तहका कार्यालयका अतिरिक्त सम्बन्धित वडा कार्यालयमा समेत सार्वजनिक गर्नुपर्ने र वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा एकपटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्नेछ। सार्वजनिक सुनुवाईमा प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरु मध्ये आफूले सक्ने कुराहरु सम्बोधन गरी नसकिने खालका सुझाव तथा गुनासाहरु सम्बोधनका लागि स्थानीय तह कार्यालयमा पठाउनु पर्नेमा सो गरेको पाइएन। सार्वजनिक सुनवाई नगरी लाभग्राही सुची अनुसार भत्ता वितरण गरेको छ।	
९१			**निरीक्षण तथा अनुगमन :**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ६ अनुसार प्रत्येक कार्यालयले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यक्रमको नियमित अनुगमन, मुल्याङकन तथा सुपरिवेक्षण गर्न एक स्थानीय स्तरको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति गठन गरि निर्देशिका बमोजिम अनुगमन मुल्याङ्कन गरी भत्ता वितरणलाई व्यवस्थित गर्नुपर्नेमा समिति गठन भएको नपाइएकाले कार्यविधि अनुसारको कार्य भएको पाइएन ।	
९२			**सामाजिक सुरक्षा बढी निकासा :** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्येक वर्ष लगत अध्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैङ्क मार्फत भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अधावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्वन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ। तर पालिकाले वडा नं ५ को सामाजिक सुरक्षावापतको रकम भुक्तानी गर्दा रामबहादुर श्रेष्ठ नाप्रनं०९१०६१११२ लाई चौथो त्रैमासिकमा रू६३८४०० बढी भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्ने रु	६,३८४
९३			**कर दस्तुर एवं आन्तरिक आय :**	
९४			**कर तथा शुल्क असुली :** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५,५६,५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।	

आय शीर्षक	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर</td><td>१६९६५५०</td><td>१३५६६८१</td><td>७९।९६</td></tr>
<tr><td>घरजग्गा वहाल कर</td><td>६००००</td><td>१९२४८।३३</td><td>३२।२४</td></tr>
<tr><td>व्यवसाय कर</td><td>१५००००</td><td>३१५००</td><td>२१</td></tr>
<tr><td>अन्य विविध</td><td></td><td>२०६५३८७।५</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>३४७२८१६।८३</td><td></td></tr>
</table>
पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझी परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>९५</td><td></td><td></td><td>
राजश्व कारोबारको लेखा :
आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ९२(१) मा प्रत्येक कार्यालयले राजश्वको लेखा महालेखापरीक्षकको कार्यालयबाट स्वीकृत ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ।कार्यालयले राजश्व आम्दानी तर्फ मलेपफानं १०३ प्रयोग नगरी आम्दानी गरेको छ।नियमावलीको व्यवस्था अनुसार मलेपफान १०८ र मलेपफानं १०३ राखी राजश्व असुली लेखा व्यवस्थितगर्नुपर्दछ। साथै असुली रकम असुल भएको भोलीपल्ट दाखिला गर्नुपर्नेमा वडा कार्यालयले मासिक/चौमासिक रुपमा दाखिला गर्ने गरेको देखियो। असुली रकम नियमानुसार समयमै दाखिला गर्नुपर्दछ।आम्दानी जस्तो संवेदनशील विषयमा गम्भीर भई अनिवार्य रुपमा राख्नुपर्ने दैनिक आम्दानी एवं बैंक दाखिला खाताहरुको प्रयोग गरी आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।
</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
९६			**रसिद नियन्त्रण खाताः** पालिकाले रसिद नियन्त्रण खाता पेश नगरेकोले तोकिएको ढाँचा नगदि रसिद नियन्त्रण खाता मलेपफानं ९०४ साविक १०८ अनुसार तयार गरे नगरेको एकिन हुन सकिएन। गत वर्षको मौज्दात ठेली संख्या, यो वर्ष छपाएको ठेली संख्या र बाँकी रहेको मौज्दात रसिद ठेलीहरुको लेखापरीक्षणको क्रममा उपलब्ध भएन। आम्दानी, खर्च र बाँकीको विवरण स्पष्ट गरी रसिद नियन्त्रण खाता व्यवस्थित बनाई राख्नुपर्दछ।	
९७			**राजश्व असुल नगरेको :** पालिकाको आर्थिक ऐन २०७८ को दफा १३ मा पालिकाले अनुसुची १२ मा उल्लेखित सेवा उपलव्ध गराउँदा सेवाग्राहिबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क असुल गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिका अन्तर्गत रहेका वडा कार्यालयहरुले अनुसूची मा उल्लेखित सेवा उपलव्ध गराउदा आर्थिक ऐनले तोकेको शुल्क लिने गरेको देखिएन । यसरी आर्थिक ऐनमा भएको व्यवस्था विपरित वडा कार्यालयहरु तथा पालिकाबाट उपलव्ध गराईएको सेवा सुबिधमा तोकिएको दरमा शुल्क नलिने कार्य नियम समम्त नदेखिएकोले यस सम्बन्धमा सम्बन्धित पक्षले ध्यान दिई सेवा शुल्क असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
९८			**नगदी रसिद आम्दानी :** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २७(५) ले राजश्वको लगत तथा लेखा राख्ने, हिसाब भिडान गर्ने, वित्तीय विवरण तयार गर्ने, लेखापरीक्षण गराउने उत्तरदायित्व कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था छ। पालिकाअन्तर्गतका वडा कार्यालयहरुले राजस्व उठाउन पालिकाबाट नगदी रसिद बुझेर लैजाने र असुल भएको आम्दानी रकम समयमा दाखिला नगर्ने तथा केही कर्मचारीले रसिद नै नकाटी राजस्व असुल गर्नेजस्तो अवस्था देखिएको छ । कार्यालयबाटै यस सम्बन्धमा छानबिन गरी कारबाही गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
९९			**मालपोत तथा नगदी रसिद :**	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २७(५) ले राजश्वको लगत तथा लेखा राख्ने, हिसाब भिडान गर्ने, वित्तिय विवरण तयार गर्ने, लेखापरीक्षण गराउने उत्तरदायित्व कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाको राजश्व आम्दानी रसिद देहायका कर्मचारीहरुले बुझि लगेको देखिन्छ तर उक्त ठेलीबाट के कति आम्दानी भएको हो र सोबापतको रकम राजश्व दाखिला भएको नदेखिएकोले के कति राजश्व उठेको हो यकिन गरी राजश्व दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ।	

वडा नं	मालपोत	सम्पति कर	नगदी	बुझिलिने व्यक्तिको नाम
२	९५१-१०००	१३०१-१३५० १-५० १५५१-१६००	३५०१-३५५० ३५५०-३६०० ३६०१-३६५० ३७०१-३७५० ३४५१-३५००	अनिता राई
३	७०५७-७१०० १००१-१०५० ७१०१-७१५० ७२०१-७२५०			द्वारिका प्रसाद गणेश
४	१९०१-१९५० १०५१-२०००	२५५१-२६०० २६०१-२६५०	४३०१-४३५० ४३५१-४४०० ४४०१-४४५० ४४५१-४५०० ४५०१-४५५०	हेमराज विष्ट

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	विषय					बेरुजु रकम
			५	२२५१-२३०० २३०१-२३५० २३५१-२४०० २४०१-२४५० २४५१-२५००	२९०१-२९५०	४६५१-४७०० ४७०१-४७५० ४७५१-४८०० ४८०१-४८५० ४८५१-४९००	मेख बहादुर मगर	
			६	२९५१-३००० २८०१-२८५० २६५१-२७००	३०५१-३१००	५१०१-५१५० ५१५१-५२०० ५२०१-५२५० ५००१-५०५०	मेख बहादुर मगर	
			७	३२०१-३२५० ३२५१-३३०० ३३०१-३३५० ३३५१-३४०० ३४०१-३४५० ३४५१-३५०० २२५१-२३०० ४६५१-४७०० ४७५१-४८०० ५२५१-५३०० ६५५१-६६००	३१५१-३२०० ३२०१-३२५० ३२५१-३३०० ३३०१-३३५०	५३०१-५३५० ५३५१-५४०० ५४०१-५४५० ५४५१-५५०० ५५०१-५५५०	मेख बहादुर मगर	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>८</td><td>३७५१-३८००
३८०१-३८५०
३८५१-३९००
३९०१-३९५०
३९५१-४०००</td><td>३३५१-३४००</td><td>५८०१-५८५०
५८५१-५९००
५९०१-५९५०
५९५१-६०००</td><td>सरोज श्रेष्ठ</td></tr>
<tr><td>९</td><td>४४०१-४४५०
४४५१-४५००</td><td>३६०१-३६५०
२६५१-२७००(४ नं वडाबाट लिएको)</td><td>६१०१-६१५०
६१५१-६२००
६२०१-६२५०</td><td>पुनम मगर</td></tr>
<tr><td>१०</td><td>४९०१-४९५०
४९५१-५०००</td><td>२४०१-२४५०
३७५१-३८००
३८०१-३८५०
३९०१-३९५०</td><td>६४५१-६५००</td><td>महेश कुमार साह</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१००</td><td></td><td></td><td>घटी राजश्व दाखिला :

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को परिच्छेद ४ दफा २२ मा राजश्व अभिलेख अद्यावधिक गरी सो को लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था छ। जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगदीको हकमा सोही दिन र त्यसको भोलिपल्ट दाखिला गरी श्रेस्ता राख्नुपर्ने उल्लेख छ । तर वडा नं १० का वडा सचिव श्री महेश कुमार साहले आ व ०७८।७९ को मालपोत तर्फको राजश्व दाखिला रू१८५१९२ गरेकोमा निजबाट</td><td>१४,२६०</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			प्राप्त रसिद जोड जम्मामा रू १९९४५२ मात्र राजश्व भएकोले कम राजश्व दाखिला भएको रकम रू १४२६० राजश्व खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रू	
१०१			**बिज्ञापन करः** प्रदेश आर्थिक ऐन, २०७७ को दफा ५ मा प्रदेश भित्र राखिने होडिङ बोर्ड, साईन बोर्ड, व्यानर, ट्राई भिजन बोर्ड, ग्लो बोर्ड, स्टल, डिजिटल बोर्ड, धातुको फ्रेम वा कुनै स्थानमा लगाउने, लेख्ने वा विद्युतीय तरङ्गको प्रयोग गरी गरिएको प्रचारको लागी राखिने बस्तु वा सामग्रीमा गरिने विज्ञापनमा कर लगाई असुल गरीने उल्लेख छ । तर पालिकाले यस सम्बन्धी कुनै कर असुल गरेको देखिएन।	
१०२			**मनोरञ्जन करः** प्रदेश आर्थिक ऐन २०७७ को दफा ४ अनुसुची २ बमोजिमको मनोरन्जन कर पालिकाले असुल गर्नुपर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा कुनै पनि मनोरञ्जन कर संकलन गरेको पाईएन । पालीकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र उठ्नु पर्ने मनोरञ्जन कर यकिन गरि असुल गर्नुपर्दछ।	
१०३			**अभिलेखः** पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझी लिने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन । तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ।	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१०४			**व्यावसाय कर :** स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यावसाय गर्ने व्याक्तिहरुवाट व्यावसाय कर उठाउनु पर्ने व्यावस्था रहेको छ। पालिकाको आफर्नो क्षेत्र भित्र रहेको व्यावसायिहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छैन। तसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पुर्ण व्यावसायीको अध्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्ने देखिन्छ ।	
१०५			**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम :** सबैका लागि रोजगारीको प्रत्याभूति मार्फत नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउनु कार्यक्रमको दिर्घकालीन सोच रहेको छ । यस कार्यक्रमबाट पालिकाभित्रका वडाहरुमा सडक, नाली, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन, पर्यटन वन तथा सामुदायिक पूर्वाधार कार्यक्रम सञ्चालन गरी ४९४ जनालाई दैनिक रू५७७ का दरले भुक्तानी गरी यो वर्ष रू११७७९३३३।८३ (१ प्रतिशत कर कट्टी सहित) खर्च भएको छ । वर्षमा १०० दिन रोजगारी दिने कार्यक्रमको नीति अनुसार श्रम प्रदान कार्य गराई ज्याला भुक्तानी गरेको भएतापनि निर्माण कार्यको दिगोपना तथा दिर्घकालीन रोजगारी सिर्जना हुने अवस्था देखिदैन । गुणस्तरीय कार्य सम्पादन गर्दै दिर्घकालीन रोजगारीको सिर्जना हुन सकेमा कार्यक्रम प्रभावकारी हुने देखिन्छ । पालिकाबाट योजना छनौट गर्दा यसतर्फ ध्यान दिनु आवश्यक देखिन्छ ।	
१०६			**विपद् व्यवस्थापन**	
१०७			**समिति गठन :** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(१) मा प्रत्येक स्थानीय तहले अध्यक्ष तथा प्रमुखको अध्यक्षतामा बढीमा १५ जना सदस्य रहेको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले ऐनमा	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			तोकिएबमोजिमको समिति गठन गरेको भएतापनि बैठक बस्ने तथा अन्य कार्य गरेको पाइएन। ऐनमा तोकिएबमोजिम समिति गठन गरी तोकिएको काम, कर्तव्य र अधिकारमा सक्रिय बनाउनुपर्दछ।	
१०८			**विपद् व्यवस्थापन कोष :** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २३(१४) मा विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन कोष रहने र कोषमा रहने रकम तथा कोषको सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित स्थानीय तहले बनाएको नियममा तोकिएबमोजिम हुने व्यवस्था छ । पालिकाले गत वर्षको मौज्दात समेत रु २५०९७८१।५० आम्दानी भई रु ८१६३९४ खर्च गरी बाँकी रु १६९३३८७।५० देखिन्छ ।	
१०९			**वार्षिक प्रतिवेदनः** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कामको विवरणसहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
११०			**कार्य योजना :** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा परिषद्/कार्यकारी/प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकीकृत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम अनुरुप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, बजेट विनियोजन गर्न लगाउने, सबै पक्षको समन्वय र	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			संलग्न गराउने, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने, प्रभावित क्षेत्रमा उद्दार र राहत व्यवस्था गर्ने, ऐन बमोजिम कार्य गरे/नगरेको अनुगमन गर्ने, विपद् सूचना प्रणाली विकास र सञ्चालन, तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने, विपद् घरपरिवारको पहिचान गर्ने, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धिको व्यवस्था र कार्यक्रम सहितको कार्ययोजना तयारी गरी लागू गर्ने/गराउन सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले ऐन तथा नियमावलीमा तोकिएका कार्यहरू गरे/नगरेको पाइएन । ऐन तथा नियमावलीको पालना गर्नु/गराउनु पर्दछ।	
१११			**आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन :**	
१११।१			स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) तथा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्त्व ऐन २०७६ को दफा ३४ मा स्थानीय तहले लेखा तथा आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्नु गराउनुपर्ने व्यवस्था छ।सोही ऐनको दफा ३३ (८) मा आन्तरीक लेखापरीक्षण प्रतिबेदनमा समावेश भएका ब्यहोरा अन्तिम लेखापरीक्षण हुनुभन्दा अगाबै फछ्यौंट तथा सम्परीक्षण गराई अन्तिम लेखापरीक्षक समक्ष प्रस्तुत गर्नुपर्ने ब्यबस्था छ । आन्तरीक लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका व्यहोराहरु देहायानुसार असुल फस्यौंट गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
१११।२			निम्न सप्लायर्सलाई फोटो कपी विलको आधारमा भुक्तानी दिएको देखिएकाले सक्कल विल राखी नियमित गर्नुपर्ने रू	१,१०३,१०९

भौचर नं र मिति	सप्लायर्सको नाम	रकम
६२, २०७८/०८/२४	गजुरमुखी प्रिन्टर्स विराटनगर	४९७७६५
७२, २०७८/०९/०५	जनता मिडिया हव धरान	५००००
७२, २०७८/०९/०८	उज्यालो एडभरटाइजिङ्ग मेडिया प्रालि	८५०००
१३, २०७८/१०/२६	बिपि मेशिनरी प्रालि ईटहरी (विल नं २३३)	४३५००

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>२०६, २०७९/०३/२५</td><td>स्वर्णिम मेडिकल हल (विल नं ११३)</td><td>१४६४४८</td></tr>
<tr><td>३७१, २०७९।३।१७</td><td>नयन एडभरटाइजिङ प्रालि (विल नं ८५)</td><td>४४०७०</td></tr>
<tr><td>३७१, २०७९।३।१७</td><td>नयन एडभरटाइजिङ प्रालि (विल नं ९७)</td><td>४४०७०</td></tr>
<tr><td>३७६, २०७९।०३।१७</td><td>डिजिटल आईटि कर्नर (विल नं ७५)</td><td>६२९४१</td></tr>
<tr><td>३८७, २०७९।।३।१७</td><td>फास्ट स्पिड लिङ्क नेटवर्क (विल नं ६८०१)</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>४०७, २०७९।३।२३</td><td>हिमाल घरेलु फर्निचर उधोग (विल नं २२)</td><td>६००००</td></tr>
<tr><td>१२९, २०७९।०२।२६</td><td>EASY COMPUTER CORNER (विल नं ८७)</td><td>५४३१५</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>११०३१०९</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१११३</td><td>१६९</td><td>२०७८-११-२२</td><td>सुवेदी ट्रेडर्स आमचोक-४ बाट कार्यालय सामाग्री खरिद गर्दा खरिद आदेश र दाखिला प्रतिवेदनमा भुक्तानी गर्नु पर्ने रु १३१३० मात्र देखियो तर कार्यालयले भुक्तानी रु १३७०५ गरेको देखिएकाले बढि भुक्तानी भएको रकम रु ५७५ अशुल गर्नुपर्ने रू</td><td>५७५</td></tr>
<tr><td>१११४</td><td>२७०</td><td>२०७९-१-२६</td><td>कार्यालयमा नयाँ प्रप्रअ सञ्जयराज तामाङ्ग २०७८।१२।१५ गते कार्यालयको हाजिरी खाता अनुसार कार्यालयमा हाजिरी भएको देखिन्छ तर कार्यालयको कम्प्युटर अपरेटर राजेश राईलाई भ्रमण आदेश नं २५३ (२०७८।१२।१४ देखि २०) सम्मको भ्रमण स्विकृत निवर्तमान प्रप्रअ धन कुमार राईबाट २०७८।१२।१५ मा भ्रमण स्विकृत गरेको देखियो, एकै दिन, एकै समयमा एउटै कार्यालयमा दुई जना प्रप्रअ हुन नसक्ने साथै यस्तो कार्य कानुन सम्वत् नदेखिएकोले निज राजेश राईले लिएको भ्रमण खर्च रकम रु १०२५०।०० नियमानुसार असुल गर्नुपर्ने रू</td><td>१०,२५०</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td>१११५</td><td></td><td></td><td>देहायका कर्मचारीहरुले कार्यालयमा हाजिरी भएको दिनमा पनि भ्रमण भत्ता बुझिलिएको देखिएकाले उक्त हाजिरी भएको दिनको भ्रमण रकम अशुल गर्नुपर्ने रू
<table>
<tr><td>भौचर नं र मिति</td><td>कर्मचारीको नाम</td><td>भ्रमण गरेको मिति</td><td>भुक्तानी रकम</td></tr>
<tr><td>३२१, २०७९।०२।३१</td><td>जनक ब राई</td><td>२०७८।०६।१४-२०</td><td>२४००</td></tr>
<tr><td rowspan="3">३३८, २०७९।०३।०३</td><td>ईविपन सुवेदी</td><td>२०७८।११।१४-१८</td><td>३२००</td></tr>
<tr><td>ईविपन सुवेदी</td><td>२०७८।११।२५-१२।०५ (३ दिनको)</td><td>४८००</td></tr>
<tr><td>ईविपन सुवेदी</td><td>२०७८।१२।५ — १२</td><td>१७६००</td></tr>
<tr><td rowspan="2">७१, २०७८।११।२७</td><td>रोजगार संयोजक दिपक कार्की</td><td>२०७८।१०।१८ देखि २०</td><td>६८००</td></tr>
<tr><td>रोजगार संयोजक दिपक कार्की</td><td>२०७८।०९।०९ देखि ११</td><td>६८००</td></tr>
<tr><td>१९३, २०७८।१२।१३</td><td>IT नविन ढकाल</td><td>२०७८।९।१३ देखि १५</td><td>४८००</td></tr>
<tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>४६४००</td></tr>
</table></td><td>४६,४००</td></tr>
<tr><td>१११६</td><td>४४३</td><td>२०७९-३-२४</td><td>१ नं प्रदेश स्तरीय अन्तर नगरपालिका/गाउँपालिका खुला पुरुष तथा महिला भलिबल तेस्रो रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता) मा आमचोक खेलकुद विकास समितीलाई विभिन्न समयमा बसेको बैठक भत्ता उपलब्ध गराएको देखियो तर उक्त भत्ता रकम समितिका पदाधिकारीले बुझिलिएको प्रमाण/आधार नदेखिएकोले रकम बुझेको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रू</td><td>४६,०००</td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१११७	४४१	२०७९-३-२५	आमचोक गापा वडा नं ६ का वडाध्यक्ष बम बहादुर बस्नेतले दोस्रो चरणको स्थानिय चनाव हुनु भन्दा अगाडि नै २०७९।०१।१० गते आफुसँग भएको कार्यालयको मोटरसाइकल (को १ ब १७४०) बरबुझारथको समयमा गाउँपालिकालाई बुझाइ सकेको देखियो र हाल सम्म कार्यालयको कुनै पनि सेवा सुविधाको नाममा सवारी साधन नलिएको देखिन्छ साथै मासिक सेवा सुविधा लिदा असार महिनामा यातायात खर्च वापत मासिक रु ४०००।०० समेत बुझिलिएको देखिन्छ तर पालिका मातहातमा रहेको (को १ ब १७४०) नम्बरको मोटरसाइकल २०७९।३।२१ गतेको मर्मत आदेश र २०७९।३।२२ गतेको मर्मत संम्भार तथा संरक्षण अभिलेख खाता अनुसार मर्मत खर्च भनि रु ३८२००।०० कार्यालयबाट बुझिलिएको देखिन्छ साथै विल नं २५१ र २५२ नुहाडमा अटो पार्टस मोटरसाइकल मर्मत सेन्टरको विलमा विक्रेता/मर्मत सेन्टरको तर्फबाट हुने सही वा छाप केहि पनि नदेखिएकोले उक्त भुक्तानी भएको रकम रु ३८२००।०० अशुल गर्ने ।	३८,२००
१११८	४४	२०७८-१०-२४	अर्थ मन्त्रालयबाट प्रकाशित कार्य सञ्चालन निर्देशिका २०७७ (आठौ संस्करण) को परिच्छेद -७ को दफा ७११५ मा सबै प्रकारका तालिम ,गोष्ठी,सेमीनर,कार्यशाला सञ्चालन सम्बन्धी खर्चको मापदण्ड स्पष्ट रुपमा उल्लेख गरिएको छ यस लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत बाख्रा र बंगुर पालन सिप विकास तालिममा यस कार्यालयको रोजगार संयोजक (उद्यम विकास फोकल पर्सन) दिपक कार्कीले अनुगमन भत्ता वापत दिनको रु २००० को दरले ७ दिनको रु १४००० बुझिलिएको देखिन्छ। यो कार्य सञ्चालन निर्देशिका २०७७ को खर्च मापदण्ड विपरित देखिएकोले पारिश्रमिक कर रु २१०० कट्टी गरि बाँकी रकम रु ११९०० अशुल गर्नुपर्ने रू	११,९००
१११९	२५२	२०७९-३-१७	कार्य सञ्चालन निर्देशिका २०७७ (आठौ संस्करण) को परिच्छेद -७ को दफा ७११५ मा सबै प्रकारका तालिम ,गोष्ठी,सेमीनर,कार्यशाला सञ्चालन सम्बन्धी खर्चको मापदण्ड स्पष्ट रुपमा उल्लेख गरिएको छ जसमा तालिम संयोजक भत्ता १ कार्यदिनको रु ३०० स्पष्ट उल्लेख गरिएको छ तर लघु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सिलाइ कटाई सिप विकास तालिममा तालिम संयोजक दिपक कार्कीले ४ दिनको रु ३०० को दरले १५ प्रतिशत कर कट्टी गरि रु १०२० बुझिलिनु पर्ने देखिन्छ तर निजले रु ५१०० बुझिलिएको देखिएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम रु ४०८० अशुल गर्नुपर्ने रू	४,०८०

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
११११०	५६	२०७६-७-८	गाउँपालिकाको कार्यालय र विनम ईलेक्ट्रोनिक्स पसल बालंखाबिच भएको दोहोरो सम्झौता वमोजिम सोलार ढुवानीको लागि दिएको पेश्की रकम रु १००,००० हालसम्म फछ्यौट गर्न बाँकी देखिएको, उक्त काम विमन इलेक्ट्रोनिक्सले समेत नगरेको देखिएको साथै उक्त पसललाई पेश्की फस्योंट गर्न पटक-पटक पत्र मार्फत अनुरोध गर्दा पनि पत्र बुझ्न अस्वीकार गर्ने गरेको देखिएकोले आर्थिक कार्यविधि ऐन,२०५५ परिच्छद -५(२२) वमोजिम उक्त विनम इलेक्ट्रोनिक्सबाट उक्त पेश्की रकम रु १००,००० अशुल उपर गर्ने रू	१००,०००
११२			**कोभिड- १९ तर्फ :** पालिकाले कोभिड-१९ को नियन्त्रण रोकथाम तथा उपचारको लागि यो वर्ष निम्नअनुसार रु२०६२६४६०० खर्च गरेको छ । कोभिड-१९ को नियन्त्रण तथा रोकथाम गर्न आइसोलेसन सेन्टर गरेकोमा कोरोना प्रभावित व्यक्ति बस्न छाडेपछि त्यसको सदुपयोग गर्ने कार्यविधि बनाएको छैन । त्यसैगरी खरिद भएका औषधि एवं उपकरणको प्रयोग सम्बन्धमा कुनै कार्यविधि नबनेकोले यसको प्रभावकारी सदुपयोग भएको भन्न सक्ने अवस्था छैन । कोभिड-१९ को विरामीको अद्यावधिक अभिलेख नरहेकोले विश्लेषण गर्न सकिएन ।	

आम्दानी स्रोत	रकम रू	खर्चको विवरण	खर्च रकम
गत वर्षको बाँकी		राहत वितरण	
स्थानीय तहको आफ्नै बजेटबाट		क्वारेन्टिन निर्माण तथा व्यवस्थापन	
संघीय कोभिड कोषबाट		औषधि तथा उपकरण खरिद	
प्रदेश कोभिड कोषबाट		आइसोलेसन सेन्टर निर्माण तथा व्वस्थापन	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>अन्य स्रोतबाट</td><td></td><td>खोप कार्यक्रम खर्च</td><td>२०६०००</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>अस्थाई कोभिड अस्पतालमा कार्यरत कर्मचारीको तलब भत्ता</td><td>१८३२६४६</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>अन्य खर्च</td><td>२४०००</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>२०६२६४६</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>११३</td><td></td><td></td><td>योजना छनौट :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ को उपदफा ४ अनुसार पालिकाहरुले आवधिक वार्षिक रणनीतिगत विषयको योजना बनाउदा मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुमा लगानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। त्यस्तै सोही ऐनको दफा २४ को उपदफा १० अनुसार पालिकाले स्थानीयस्तरका विकास आयोजनाको आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्याङ्कन कार्य गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले अधिकांश सडक निर्माण कार्य अध्ययन अनुसन्धान र प्रभाव मूल्याङ्कन बेगर नै छनौट तथा कार्यान्वयन गरेको छ । वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन तथा विस्तृत आयोजना प्रतिवेदनको आधारमा मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन योजना वनाइ आयोजनाहरु तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नेतर्फ ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>११४</td><td></td><td></td><td>धरौटी तर्फ :

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ६२, ६६ र ६८ अनुसार धरौटी को रकम बैंकमा दाखिला गरेपछि एक प्रति बैंक भौचर सम्वन्धित कार्यालयमा बुझाई सोको नगदी रसिद लिनुपर्ने, जुन कामको लागि धरौटी राखिएको सो काम समाप्त भएको एक वर्षभित्र धरौटी रकम फिर्ता पाउन सम्बन्धित कार्यालयमा नगदी रसिद (कार्यालय आफैले काटेर राखेको बाहेक) साथ निवेदन दिनुपर्ने र कार्यालय प्रमुखले आफ्नो कार्यालयको धरौटी खातामा</td><td></td></tr>
</table>

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			जम्मा भएको धरौटी रकमको कारोबारको लेखाको अनुसूची १० अनुसारको ढाँचामा गोश्वारा धरौटी खाता (म।ले।प।फा नं। ६०२), अनुसुची ११ अनुसारको व्यक्तिगत धरौटी खाता (म।ले।प।फा नं। ६०१), छुट्टै बैंक नगदी किताव राख्नुपर्ने र म्यादभित्र फिर्ता लिन नआएमा राजस्वमा आम्दानी बाँध्नु पर्ने उल्लेख छ । तर कार्यालयले धरौटीको नगदी रसिद नकाट्नुको साथै अनुसुची ११ अनुसारको व्यक्तिगत धरौटी खाता समेत राखेको छैन ।नगदी रसिद नकाट्ने र व्यक्तिगत धरौटी खाता नराखी धरौटी रकम फिर्ता गर्दा सम्बन्धित फिर्ता लिन पाउने व्यक्तिले नै धरौटी फिर्ता लिएको छ भनी यकिन हुन नसक्ने भएकोले कानुनबमोजिम कारोबार गर्नेतर्फ पालिकाको ध्यान पुग्नुपर्ने देखियो ।	
११५			**वन पैदावार :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ख मा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार बिक्री तथा उपयोगसम्बन्धि आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना बनाई पालिकाबाट स्वीकृत गराउनु पर्ने र वन पैदावार बिक्रीबापत प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत रकम सम्बन्धित पालिकाको स्थानीय कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले सो सम्बन्धि अभिलेख तथा वन कार्ययोजना स्वीकृत गरेको देखिएन।आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका सामुदायिक वनको अभिलेख राखी वन कार्ययोजनाको स्वीकृति तथा वन पैदावारको बिक्रीबाट प्राप्त हुने रकम आम्दानी गर्न पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
११६			**यातायात गुरुयोजना :** स्थानीय तहले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र आफैले निर्माण गरेका र अन्य निकायले निर्माण गरेका सम्पूर्ण सडकहरुको नक्साङ्कन एवं अद्यावधिक विवरण (रोड इन्भेन्ट्री) सहितको यातायात गुरुयोजना तयार गरी सडक निर्माण गर्दा सोही गुरुयोजनालाई आधार मानी प्राथमिकताको आधारमा योजना छनौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यातायात गुरु योजना तयार गरेको देखिएन । गुरु योजना विना नै विगत वर्षदेखि पालिकाले विभिन्न सडकहरुको स्तरोन्नती, मर्मत, ट्रयाक ओपेनिङ लगायतका काम गर्दै आएको छ । पूँजिगत खर्चको ठूलो हिस्सा यसैमा खर्च भई रहेको छ । तर यातायात गुरु योजना तयार नगरेको कारण पालिका भित्रका सडक सञ्जालमा प्रत्येक वर्ष भएका खर्चको औचित्यता बारेमा विश्लेषण गर्न सकिएन । सडक	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
			निर्माणको कार्यलाई दिगो, प्रभावकारी र बजेट औचित्यपूर्ण प्रयोगको लागि अनिवार्य रुपमा यातायात गुरु योजना तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
११७			**अभिलेखः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(११) मा उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले खटाएको प्राविधिक कर्मचारीबाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराई त्यस्तो निकायबाट प्राप्त रकम र जनसहभागिताबाट व्यहोरिएको श्रम, नगद र जिन्सीसमेत कुल खर्चको विवरण सो निकायमा पेश गर्नुपर्ने र सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले त्यसरी प्राप्त भएको विवरण तथा उक्त निर्माण कार्यको सर्भे, डिजाइन, लागत अनुमान, सुपरिवेक्षण र कार्य सम्पादन गर्ने व्यक्ति तथा पदाधिकारीको नाम र पदसमेत खुल्ने गरी कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरी अभिलेख राख्नु पर्ने उल्लेख छ । उपरोक्त अनुसारको प्रावधान पूरा गर्दा निर्माण पश्चात कुनै त्रुटि देखिएमा सम्बन्धित व्यक्तिलाई जिम्मेवारी बनाउन सकिन्छ । तसर्थ कार्यालयले उपभोक्ता समितिबाट भएका कार्यको नियमले तोकेको प्रकृया पूरा गरी अभिलेख राख्नु पर्दछ ।	
११८			**सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, उपयोग तथा हक हस्तान्तरणः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरेको अभिलेख राखेको पाइएन। आफ्नो क्षेत्रभित्रको सम्पत्तिको रेखदेख मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरी अभिलेख राख्नु पर्दछ।	
११९			**जिन्सी व्यवस्थापन र लगत अद्यावधिकः**	

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>कार्यालयमा रहेको खर्च भएर नजाने प्रकृतिका जिन्सी मालसामानहरु जस्तै मोटरसाइकल, ल्यापटप, कम्प्यूटर, प्रिन्टर, टेवल, कुर्सी, दराज जस्ता मालसामानहरु कार्यालयको मूल जिन्सी खातावाट सामान सम्बन्धित व्यक्ति, वडा कार्यालय र विषयगत शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई माग फारामको आधारमा हस्तान्तरण जनाई मौज्दात घटाएको पाइयो। अतः उक्त सामानहरु वडा कार्यालय र विषयगत शाखाहरुले पनि आम्दानी नबाँधेको कारण उक्त मालसामानहरु हराउन सक्ने देखिएकोले सहायक जिन्सी खाता राखी सामान वुझाउनु पर्ने र हस्तान्तरण भनी मौज्दातबाट घटाइएका मालसामानहरु कार्यालयकै मूल जिन्सीमा आम्दानी बाँधी लगत अद्यावधिक गर्नुपर्ने देखिन्छ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१२०</td><td></td><td></td><td>पेश्की बाँकीः

प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०७५ को नियम ८० मा सरकारी कामकाजको निमित्त एक आर्थिक वर्षमा गएको पेश्की रकम सोही आर्थिक वर्षमा फछ्र्यौट हुन नसकेमा कार्यालय प्रमुखले त्यसरी फछ्र्यौट हुन बाँकी रहेको पेश्की जिम्मेवारी अर्को आर्थिक वर्षमा सारी प्रमाणित गर्नुपर्ने र यसरी सारिएको पेश्की यस नियमावली बमोजिम फछ्र्यौट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयबाट निम्न बमोजिम पेश्की विवरण प्राप्त भएको म्याद नाघेको पेश्की फछ्र्यौट गर्नुपर्ने रु
<table>
<tr><td>भौनं/मिति</td><td>पेश्की लिने व्यक्ति/सस्था</td><td colspan="2">पेस्की रकम</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>म्याद नाघेको</td><td>म्याद ननाघेको</td></tr>
<tr><td colspan="4">ठेकेदार</td></tr>
<tr><td>२१८।२०७९।३।२५</td><td>हिवा निर्माण सेवा</td><td>५०००००</td><td></td></tr>
<tr><td>२१९।२०७९।३।२५</td><td>मुकुल निर्माण सेवा</td><td>५५००००</td><td></td></tr>
<tr><td>२२१।२०७९।३।२५</td><td>आर एण्ड आर आर निर्माण सेवा प्रालि</td><td>५०००००</td><td></td></tr>
</table></td><td>१३,३०४,८७२</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>क्रम</th><th>भौचर नम्बर</th><th>भौचर मिति</th><th>बिषय</th><th>बेरुजु रकम</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>२३२।२०७९।३।३२</td><td>आर एण्ड आर आर निर्माण सेवा प्रालि</td><td>५०४८७२</td><td></td></tr>
<tr><td>१।२०७८।९।२९</td><td>सगरमाथा घिमिरे निर्माण सेवा</td><td></td><td>६८०००००</td></tr>
<tr><td>४।२०७८।११।२८</td><td>सगरमाथा घिमिरे निर्माण सेवा</td><td>९८५००००</td><td></td></tr>
<tr><td>६।२०७८।३।६</td><td>सगरमाथा घिमिरे निर्माण सेवा</td><td>१४०००००</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">३।२०७८।११।१९</td><td>सगरमाथा घिमिरे निर्माण सेवा</td><td rowspan="2"></td><td rowspan="2">६००००००</td></tr>
<tr><td>(आ व २०७७।७८ को पेस्की)</td></tr>
<tr><td colspan="4">व्यक्तिगत</td></tr>
<tr><td>८७।२०७८।१२।२५</td><td>हरेराम कुमार मुखिया</td><td></td><td>३८०००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>१३३०४८७२</td><td>१२८३८०००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१२१</td><td></td><td></td><td>सम्परीक्षण :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सोही ऐनकोदफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछर्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ। प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ को दफा ३६ को १ मा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा दर्शाएका वेरुजु नियमित, असूल उपर तथा सम्परीक्षण गरी फस्यौंट गर्ने गराउने जिम्मेवारी सम्बन्धित लेखा उत्तरदायी अधिकृतको हुनेछ भन्ने व्यवस्था छ। पालिकाको गत विगत वर्षको बेरुजू रु ६८९२६(हजारमा) रहेकोमा यस वर्ष सम्परीक्षण गराएको छैन। बेरुजू फस्यौंट गर्न पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
</table>